

Mir ali vojna? Kakor odloči Wilson.

Predsednik pride prihodnji ponedeljek s poslanico pred izredno zasedanje kongresa.

SE VEČ MILIC BILO SKLICANIH.

Tuji podaniki se morajo ravnati po zakonih, pa ne bodo nadlegovani.

Washington, D. C., 26. marca. — Današnje vojne priprave zavezne vlade so obsegale sklic 20 nadaljnjih militskih polkov za policijsko službo v zapadnih in srednjepovodnih državah (marine corps) nemudoma spraviti na svoj vojni stalež 17,400 mož. Zadnje odredbe predsednikovo je pomorski minister naznanil v oklicu na časopise v deželi, ki prosi za dejansko sodelovanje in podporo, slično kakor izvršili razpis glede pomnožbe števila mož v mornarici. V oklicu je rečeno med drugim:

Pomorski voj.

"Pomorski voj Združenih Držav je vojaška grana naše prve obrambne linije". Pomorske čete služijo na suhem in mokrem ter se izobražujejo kot pehota, težko in lahko topništvo in kot postržno moštvo za strojne puške. Pomorske čete tvorijo izkrcavalno moštvo vojnih ladij, so prve, ki se pritegnejo v ekspedicijsko službo, in branijo vse pomorske postaje. K vsaki glavni ladijski mornarice spada stotinja pomorskega voja. Odkar je nedavno kongres dovolil pomnožbo števila mož tega voja, je znašala čista pomnožitev nad 3,000 mož. Nad 4,000 pa jih je treba, in sicer sedaj.

Nad 25,000 mož je skupaj še potrebnih, da se mornarica in pomorski voj spravita na vojni stalež.

Interniranja ne nameravamo.

Vojni minister Baker je tekom dneva porabil priložnost, potrditi vtis, da namerava zavezna vlada, za slučaj vojne ravnati z nemškimi ali drugimi tuji podaniki, ki stanujejo v Združenih Državah, na skrajno liberalen (svobodoljubni) način. Vprašali so ga posebej, ali se vojni urad pogaja z ministrstvom notranjih stvari zaradi ustanovitve koncentracijskih taborišč. "Takega načrta sploh nisimo predudarjali," je odgovoril. "Vsi inostranski prebivalci, ki se ravnajo po naših zakonih, se smejo počutiti popolnoma varne."

Nemški rezervisti.

Na vprašanje, ali se to tiče tudi nemških rezervistov, je minister odgovoril: "Tiče se vsakega, ki biva tukaj ali ki mu je dovoljeno, priti semkaj, dokler

vila Nemcev v deželi. Nobena tajnost ni, da so tisti nemški podaniki, od katerih je pričakovati neprimerno, že pod nadzorstvom, tako da jih zavezna vlada v potrebi lahko vsak čas prime.

Wilson odloči o miru ali vojni.

Washington, D. C., 28. marca. — Ali pojdejo Združene Države v vojno z Nemčijo, je vprašanje, ki bo odločeno po enem možu — predsedniku Wilsonu. Nobenega člana v kabinetu ni, ki bi vedel, ali misli predsednik priporočati razglasitev vojne stanja, ko pride pred izredno zasedanje kongresa prihodnji ponedeljek. Predsednik noče ničesar odkriti o svojih namerah.

Poziv na ljudstvo.

Columbus, O., 27. marca. — Guverner Cox je danes razglasil, da naj se prebivalstvo države Ohio pripravljajo na vojno.

"Nepotrebno je, kazati na to, da se ves svet okrog nas-punta," je rečeno med drugim v razglasu. "Evropske zmešnjave nas prizadevajo tako, da bi bilo predrzno, če bi hoteli trditi, da nam ne preti nevarnost."

Guverner je opomnil farmerje, naj storijo vse potrebno, da bodo pridelki kar največji.

Zlato iz Kanade.

New York, 27. marca. — Pet milijonov dolarjev v zlatu je dospelo danes semkaj iz Kanade za J. P. Morgan & Co. S tem je narasel skupni uvoz zlata iz vseh virov na \$230,700,000.

Osem človeških žrtev.

Montgomery, Ala., 27. marca. — Pet belcev in več črncev je bilo usmrčenih snoči v viharju, ki je obiskal kraj Petrie, Ala. Vse hiše male naselbine so bile razdejane.

V obrambne svrhe.

Springfield, Ill., 27. marca. — Senator F. Campbell je podal danes predlogo, v kateri se zahteva dovolitev \$1,000,000 za obrambo države Illinois. V predlogu je predpisano, da se denar ne uporabi, dokler kaka tuja vlast ne napove Združenim Državam vojne, ali dokler kongres ne proglasi vojnega stanja.

Razpok v tovarni za strelivo.

London, 27. marca. — Danes popoldne je bilo uradno naznanjeno, da se je v neki tovarni za strelivo v severni Angliji pripetila eksplozija. Vzrok je bil baje slučajen. Velika škoda ni bila napravljena. Ena oseba je bila usmrčena, devet je bilo ranjenih.

Atene proti Rimu.

London, 27. marca. — Poročevalec Reuterjeve agencije brzojavlja iz Aten: "Grška vlada je poslala italijanski notu, v kateri zahteva umeknitev italijanskih čet iz Epira."

Na bojiščih nobenih važnih dogodkov.

Francozi in Angleži na zapadni fronti še prodirajo, a samo tupatam počasi.

MANJŠI SPODADI NA VZHODU.

Čadorna priznava resnico, da Avstrijci dokaj trdo prijemajo Lahe.

Laška fronta.

Rim, 26. marca. — Živahno topniško streljanje je bilo včeraj v Lagatinski dolini na čelu Travignolske doline in na Krasu. V zgornji Cordevolski dolini se je sovražnik posrečilo, prodreti v eno naših prednjih postojank na slemenih gore Sief, a je bil takoj prepoden z našim brzim protinapadom.

Na julijski fronti so naše patrolne skupine podjele več uspešnih protinapadov. Ena izmed njih je prekorčila Ivalo in zasegla neko prednje stražišče, kjer je uplenila orožja in streliva.

Čadorna in resnica.

Rim, 27. marca. (Čez London.) — V današnjem poročilu italijanskega vojnega vodstva je rečeno med drugim:

"V Suganski dolini so se v nedeljo zvečer sovražni oddelki poskušali približati našim postojankam na levem bregu hudournika Maïso, zapadno od Samona. Pognanji so bili nazaj in razkropljeni po našem streljanju.

"Včeraj je bila znatna topniška delavnost na julijski fronti. Ob mraku je bilo bombardiranje skrajno silno in odseku med Ipavo in Doso Faiti (menda Pajti hrib).

"Ko je sovražnik razdejal naše branike, je podjel dva močna napada, enega proti Griču 126, kjer se mu je posrečilo, zasesti nekatere naše prednje zakope, in drugega proti Fajtemu hribu, kjer je bil takoj odbit.

"Eden naših zrakoplovskih oddelkov je v Arški dolini, v sosesčini Gerolija, spuščal bombe z dobrim uspehom in se vrnil nepoškodovan."

Makedonska fronta.

Petrograd, 26. marca. — Vzhodno bojno torišče: Včeraj so vzhodno od Dojranskega jezera britanske čete podjele napad in ujele nekaj mož. V okraju Bitoljskem je sovražnik dne 24. marca s pomočjo tekočih plamenov izpraznil enega naših zakopov in ga zasedel. Včeraj smo s protinapadom prepodili sovražnika. Tupatam ob fronti je bila včeraj kanonada.

Francozi zavzeli zakop.

Berlin, 27. marca. — Severozapadno od Bitolja so Francozi obnovljali svoj včerajšnji napad. Več močnih napadov je bilo odbitih v spopadih od moza do moza. Zapadno od Trnove se je sovražnik ustanovil v malem odseku naših zakopov.

Pariz, 27. marca. — Po izdatni topniški pripravi je bataljon francoskih vojakov zavzel 400 metrov sovražnih zakopov v smeri Červenje in ujel nekaj 100 mož. V kolenu reke Černe so italijanske čete, podpirane po našem topništvu, ustavile bolgarski napad.

Velika zrakoplovska delavnost je bila ob vsej fronti. Neki nemški zrakoplov je bil zbit blizu Preshajskega jezera; pilot in opazovalec sta bila ujeta.

Rumunska fronta.

Petrograd, 26. marca. — Na rumunski fronti je bilo streljanje s puškami.

Berlin, 27. marca. — Fronta nadvojevoje Jozefa: Južno od Trojuške doline (moldavijska meja) so naši branitelji obrezuspešili napad, ki je bil v pripravi. Ruske čete, prodirajoče proti Magyarostu, so bile odbite.

Arinadna skupina feldmaršala von Mackensena: Nobenih važnih dogodkov ni bilo.

Ruska fronta.

Petrograd, 26. marca. — Blizu kraja Postavy so Nemci spustili štiri plinove vale in poskušali prodirati. Naši strelci so jih pognali nazaj.

Blizu Odočavskov, vzhodno od Baranovičev, sta kake dve stotnji Nemcev v belih haljah podjeli napad proti našim zakopom. Razkropljeni sta bili po našem topniškem streljanju. Severozapadno od Smorgona je na-

še topništvo zadelo nemški zrakoplov, ki je padel v sovražne linije.

Nemci ujeli 300 Rusov.

Petrograd, 27. marca. — Blizu Postavov, južno od Baranovičev, je nemško topništvo razvijalo večjo delavnost.

V okraju Darevo-Labuzy je sovražnik po topniškem streljanju in metanju min napadel naše čete v postojankah na zapadnem bregu reke Šare. Prvi napad je bil odbit, a drugi napad, v spremstvu spuščanja zadušljivih plinov, je prisilil naše čete, da so se umeknile v vzhodni smeri.

Sovražni zrakoplovi so zažgali dva naša privezana balona. Blizu mesta Svoloč, vzhodno od Baranovičev in severozapadno od Kipolunga, sta bila dva sovražna zrakoplova zadeta po naših izstrelkih in sta padla v naše linije. Zrakoplovi so bili ujeti.

Berlin, 27. marca. — Ruske postojanke na zapadnem bregu Šare med Darevom in Labuzy smo vzeli z uspehom ter ujeli nad 300 Rusov in uplenili štiri strojne puške in sedem minskih metalnic.

Francoska fronta.

Pariz, 26. marca. — Severno od reke Somme ni bilo bistvenih izprememb. Med rekama Somme in Oise je naše topništvo razkropilo sovražne skupine med krajema Benay in Urvillers (odsek St. Quentin).

Južno od reke Oise smo znatno napredovali. Zasedli smo Folembray in La Feuillie.

London, 26. marca. — Davi smo napadli in osvojili vas Lagnicourt. Severno od ceste Bapatume-Cambrai smo ujeli 30 Nemcev in uplenili eno strojno puško. Živahno topniško streljanje je bilo danes na obeh straneh.

Dež ovira boje.

London, 27. marca. — Davi je naše konjstvo preprečilo sovražnika iz vase Longavesnes, Lieramont in Equancourt, ki so zdaj zasedene po naših četah.

Pariz, 27. marca. — Na raznih točkah fronte je prišlo do živahnih spopadov, v katerih so bili Nemci pognanji nazaj.

Berlin, 27. marca. — Vsed deževne vremen na zapadni fronti je bilo bojevanje še počilo.

Turška fronta.

Petrograd, čez London, 26. marca. — Ruski oddelki v Perziji, zasledujoči Turke, so prekorčili mejo v turški vilajet Mosul.

V smeri Hanikina so naše čete zasedle utrdb pri Kalajčahinu. Turki se obdržujejo na višinah blizu Miantage. Na ostali fronti je obojestransko streljanje.

Petrograd v nevarnosti.

Petrograd, 24. marca. (Čez London, 25. marca, zakesnelo.) — Od notranjih nemirov in vprašanja preosnovne je bila pozornost zdaj obrnjena na novo, odzunaj pretečo nevarnost. Brezdvomni dokazi so tu, da Nemci zbirajo velika vojaška množstva ob severni fronti za napad na rusko glavno mesto. Dežela je bila s številnimi ministrskimi razglasi opozorjena na novo grožnjo.

Švica pripoznala rusko vlado.

Bern, 27. marca. (Čez Pariz.) — Zavezni svet je naročil švicarskemu poslancu v Petrogradu, naj stopi v diplomatsko zvezo z novo rusko vlado.

Veliki knezi čestitajo.

Petrograd, 27. marca. — Veliki knezi so novi vladi v skupni brzojavki čestitali in ne le odobrili odповed velikega kneza Mihajla, temveč dali vladi ob enem na razpolaganje svoje prejemke. Brzojavka se glasi:

"Veliki knezi Nikolaj Nikolajevič, Nikolaj Mihajlovič, Aleksander Mihajlovič in njegova družina; Boris Vladimirovič, Sergij Mihajlovič in Dimitrij Konstantinovič; knezi Gabriel Konstantinovič, Igor Konstantinovič in Aleksander Oldenburg odobrujejo s tem, navdušeni in ljubezni do domovine, odповed velikega kneza Mihajla in zagotavljajo ob enem svojo zvesto vdanost napram novemu vladarstvu. "Veliki knezi nadalje izražajo mnenje, da pripadajo njih prejemki in dohodki novi vladi."

"MOKRI" ZMAGALI.

"Suhe" predloge v illinoiški poslanski zbornici poražene.

Springfield, Ill., 28. marca. — Illinoiški mokranci so pridobili odločilno zmago danes v illinoiškem zakonodajstvu. Porazili so referendum-predlogo za državno prohibicijo, zadavili predlogo o lokalni opciji za stanovanjska okrožja in "popolnoma suho" protiposiljavno predlogo, katera bi prepovedovala pošiljanje opojnih pijač v protisalunske občine, ter celo odklonili ustanovitev suhega pasa okrog Dixonske kolonije za božjastne.

Suhači so imeli pripravljeno okrajno opcijo. Predloge pa niso dali na dnevni red. Če bi jo bili dali, so bili mokranci dovolj močni, da bi jo zadavili z ostalimi vred, katere je podpirala protisalunska liga (Anti-Saloon League).

Protisalunski boj sedaj končan.

Vse kaže in prav verjetno je, da ne bo nadaljnega resnega poskusa za razpravljanje bodisi mokrih ali suhih predlog v sedanjem zasedanju. Niti najmanjšega upanja ni na uspeh kakih prizadev za preklic obstoječega zakona glede občinske opcije.

Suhači so bili za deset glasov prekratki, da bi imeli zahtevanih sedeminsedemdeset članov zbornice za sprejete državne referendum-predloge. Glasov je bilo 67 za predlogo in 80 proti isti. Glasovanje je sledilo štiri ure trajajočim govorom.

Kriza v pruski gosposki zbornici.

Amsterdam, 27. marca. (Čez London.) — Neka berlinska brzojavka na "Koelnische Zeitung" pravi:

"Zaradi govora grofa Yorka von Wartenburga in zadržanja voditelja stranke g. von Buola, ki nasprotujeta reformnim mislim državnega kancelarja, je nastala v pruski gosposki zbornici v vrstah konservativne stranke kriza. Omenjena člana sta se odpovedala svojemu vodstvu."

Živeža zmanjkuje v Avstriji.

Dunaj, ter Bern v Pariz, 29. marca. — Omejeni odmerki krompirja, tako da ga dobi vsaka oseba samo en funt na teden, so zadobili veljavo danes. Ta količina ostane, dokler ne bo mogoče povečati uvozov.

Živežni urad je odredil uvedbo mesnih listkov, s katerimi je mogoče kupiti štiri do pet unc mesa šestkrat vsak teden, vstevši koštrunovino ali jagnjetino najmanj enkrat.

Gostilnam in kavarnam je bilo danes prepovedano, dati sladkorja s hrano ali pijačami.

Jolietska novica.

— Zadnje sredo, ko je poslanska zbornica illinoiške zakonodaje glasovala glede "state-wide" prohibicije, najdemo med "suhači" tudi dva poslana iz jolietskega distrikta: Bentley in McCabe. Čudimo se prvemu, ki se je jeseni izdajal za "mokrača", ko se je pripravil v našem listu za glasove naših rojakov.

DENAR V STARO DOMOVINO

pošljemo skozi najzanesljivejše bančne zavode. Tam izplača denar c. kr. pošta.

Dokler ni vojna med Ameriko in Avstrijo napovedana se denar še vedno lahko pošlje po pošti ali brzojavno, ker razmere so še nespremenjene. Navadno se denar izplača v stari domovini v štirih do 6. tednov, če poslan po pošti, če poslan brzojavnim putem, se izplača v 3. do 6. dneh sigurno.

Mi garantiramo, da denar ne bo zgubljen.

Za pošiljatev večjih vsot in za hitrejšo izplačitev pošiljate, je priporočati, da pošljete denar potom brezžičnega brzojava (Wireless). Vsaka beseda v naslovu stane 65 centi. Tako lahko sami računate cene brzojava.

IZVIRNO POBOTNICO, katero je lastnoročno podpisal prejemnik, ko je denar v stari domovini prejel, bomo poslali vsakemu pošiljatelju, ko jo prejmemo.

Cene denarja se ne pričakovano spreminjajo, in v takem slučaju pošljemo denar po ceni onega dne, ko smo ga prejeli, da ne trpimo občutne škode.

Danes pošljemo:

10 K za...	\$1.40	100 K za...	\$12.50
25 K za...	\$3.50	500 K za...	\$62.50
50 K za...	\$6.50	1000 K za...	\$125.00

AMERIKANSKI SLOVENEK
bančni oddelek,
1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Ženske obljublajo pomoč deželi in se pripravljajo z vežbanjem.

Narčni so izdelani, da se mobilizirajo ženske v deželi za pomožno delo v slučaju vojne, in dejansko vežbanje žensk za stražno in obrambno delo se je začelo. Petsto članic zveze "Women's League For Self Defense" je prestalo redno vojno vežbo v primerni opravi na vežbališču 69. polka v mestu New Yorku. Nekatere izmed njih so videti na sliki, s stotnico Alisande Shand na konju.

Neka manjša skupina žensk, znana kot "Women's Reserve of the United States", se je vežbala na strehi nekega velikega hotela. Prestale so vojne vaje pod vodstvom polkovnice gđne. Laure A. Hotchkiss.

"National Women's League For Service" je odprla svoj glavni stan na 38 W. 39th St., New York. Šeststo žensk se je zglasilo v enem dnevu.

"National Special Aid Society", z glavnim stanom na 259 Fifth Avenue, se vežba v obrambnih pripravah že dve leti. Ta družba se je v tem času razširila po vsej deželi in je pripravljena pomagati vladi, če bo treba.

IZ SLOVENSkih NASELBIN.

Joliet, Ill., 28. marca. — Cvetna nedelja je pred nami in veliki teden. V zadnji številki "Cerkvenega Glasnika" naše župnije sv. Jožefa čitamo med drugim:

Veliki teden sveta katoliška cerkev stavi živo pred oči trpljenje Jezusovo, vse neskončno ponižanje Sina božjega, da bi povzidal grešnika. V cerkvenih obredih Velikega tedna se spominjamo velike ljubezni Zveličarjeve do nas, in na Velikonočno nedeljo njegove zmage nad grehom — v velikem čudežu Njegovega častiljivega vstajenja. — Kdor želi velikonočne praznike praznovati v pravem veselju in se v resnici veseliti v Gospodu, kakor želi sv. Cerkev, ta naj ne pozabi na prelepo pobožnost Velikega tedna.

V naši cerkvi Sv. Jožefa se bodo vršili cerkveni obredi, kakor so zaukazani za Veliki teden in sicer:

Veliko sredo zvečer ob pol 8. uri bode postna pridiga in blagoslov s Presv. Rešnjim Telesom.

Veliki četrtek ob sv. maši ob 8. uri in po sv. maši bode Sv. Rešnje Telo preneseno v kapelo Marije Pomagalj, kjer bode shranjeno v tabernakelnu v javno čiščenje.

Veliki petek se prično obredi ob 8. uri. Po sv. maši bode Božji grób odkrit. Na ta dan naj vsak pravovern kristjan, ako le more, pride v cerkev k čiščenju sv. križa, na katerem je viselo naše odrešenje — sam naš Odrešenik. Zlasti stariši naj pripeljejo svoje ljubljene, nedolžne otroke v cerkev ter jim tako pokažejo z lepim zgledom svojo vero in svojo ljubezen do križanega Zveličarja in ko bodo otroci zrastle, se bodo še spominjali te poti v cerkev na Veliki petek in spomin na to pobožnost bode obvaroval marsikaterega izmed njih greha in jih ohranil zvestim sv. veri, katero so prejeli od svojih starišev. Zvečer ob pol 8. uri bode sv. Rožni Venec, pridiga in pevanje običajnih postnih pesmi.

Veliko soboto se bode pričela služba božja ob 7. uri zjutraj; najpoprej blagoslovljenje ognja, potem Velikonočne sveče, branje prerokovanj, blagoslovljenje krstne vode, litanije vseh svetnikov in sv. maša. Blagoslovljena voda bode ta dan razpostavljena pred cerkvenimi vratmi, da si jo lahko vsakdo vzame na dom. Blagoslovljenje velikonočnega jagnjeta in družih jedil bode Veliko soboto popoldne ob 3. uri in zvečer po vstajenju in sicer v cerkvi.

Veliko soboto zvečer ob pol 8. uri bode praznovanje Vstajenja našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa s slovesno procesijo s Rešnjim Telesom po cerkvi in blagoslov z Najsvetejšim.

Veliko sredo, Veliki petek in Veliko soboto je zapovedan post za vse vernike.

Na Velikonočno nedeljo bode sv. maše kakor ob nedeljah, ob 6, 8, 9. in 10. uri.

Smrtna kosa. Dr. G. W. Pfeiffer, 29 let star in oženjen, je umrl v bolnišnici sv. Jožefa včeraj popoldne za kostono gnilobo v nogi. Pokojnik je bil ljudomil mož in znan tudi mnogim našim rojakom izza lanskega leta, ko je nekaj mesecev nadomestoval dr. Struzynskega. N. p. v. m. l.

Občinske volitve. Prihodnji torek, dne 3. aprila, bomo imeli občinske volitve. Slovenskim in hrvatskim volivcem priporočamo, da vsi kot en mož oddajo svoje glasove za g. Johna Martina, rodom Slovaka, ki je republikanski kandidat za mirovnega sodnika. G. John Martin je prvi mož slovenske krvi, ki je sploh kdaj bil od kake politične stranke na konvenciji nominiran za urad sodnika.

Jolietске ženske bodo pripravljene za vrisitev svoje vloge v slučaju vojne. Veliko število se jih je že zglasilo, ki se želijo izuriti kot bolniške streljnice Rdečega križa.

Dečki kot skauti. Tudi v Jolietu se je začelo živahno gibanje, da se dečki organizirajo in izobrazijo kot skauti ter tako pritegnejo v krog splošne vojaške pripravljenosti v obrambo dežele. Začela se je te dni kampanja v svrhu, nabrati \$40,000, da se postavi gibanje deških skautov v Jolietu na stalno finančno podlago. In že prvi dan, ko so začeli nabirati prispevke, so nabrali \$2,845.

\$50,000 znaša škoda po ognju, ki je v nedeljo zarana razdejal Adam Hall-poslopje, ki se je v njem nabajala tudi Columbia Laundry, na Van Buren streetu. Glavne izgube so precejnjene takole: Poslopje, katero je lastovala Columbia Laundry Co., \$15,000; oprema v pralnici, \$15,000; Kaffer Bros., trgovina z orodjem, \$7,000; Joliet Transfer Co., \$1,000; Modern Woodmen, oprema, \$1,500 itd. Vzrok ognja ni znan. Zasledila je ogenj po-

licija ob 3. uri 25 minut, ko so plameni šviglni skozi pročelje poslopja. V sled močnega južnika so iskre telele v severno stran in ogrozile s požarom vse bližnje lesene hiše. Vrli ognjegasci in mnogi vzbujeni prebivalci so s svojo čuječnostjo odvrnili pretečo nevarnost tudi za premnogo slovenske hiše v II. wardi, kjer je na stráni nemške Turner Halle povzročila iskra že nevaren ogenjček.

Ali imate svoj vrt? Če ga nimate, si ga omislite, da se tako zavarujete proti druginji zelenjavi, katere potrebujete za svojo kuhinjo. Sedaj je čas, da si omislite svoj vrt ali vsaj vrtilček, zelenjak ali zelnik. Zemlja se bo skoraj otajala in pripravila za sprejem raznega semena, iz katerega vam potem vzkljuje bogat blagodar vsakovrstne zelenjadi. In vmes razcvete tudi kaka rozica, da bo tudi oko in srce veselo. Omislite si torej svoj vrt, pa ga lepo negujte do pozne jeseni.

Ruby street mislijo razširiti, tako da bo vsekoli širok 50 čevljev.

Pomanjkanje stanovanj je prav občutno v Jolietu. Tozadevna preiskava je dognala dejstvo, da je bilo te dni v celem mestu samo 7 (reci: sedem) praznih "havzov" ali hiš za najem.

Župan Barber je v petek podpisal odredbo, ki preključuje "pool & billiard"-licenco, izdano John Rukavini, 918 N. Chicago st., ker so se dopuščali k igranju nedoletni dečki. Licenca znaša \$100 in denar zapade, če se licenca preključe.

Ceste niso igrišča. Pazite na svoje otroke, da se ne igrajo po cestah, kjer so vedno v nevarnosti, da jih povozijo kak avtomobil. Na North Chicago streetu sta bila v zadnjih dveh tednih že dva otroka povožena. Ceste niso igrišča. Pazite na svoje otroke!

Jolietška policija je napovedala odprtje vojno vsem avtomobilistom, ki smatrajo mestne ceste za dirkališča. Tudi motorni kolesarji dostikrat dirjastijo po naših cestah, da je kar grdo. Tudi pešci morajo tupatam preko ceste, zato naj se vsi motoristi ozirajo tudi nanje, pravi naša pravična policija, ki bo z naprejo imela svoje oko obrnjeno prav posebno na vse prestopnike voznih predpisov.

Rockdale, Ill., 25. marca. — Slovensko podporno društvo "Planinski Raj" naznanja svojim članom, da je odbor prestavil mesečno sejo v aprilu na prvo nedeljo mesca druge nedelje, ker bo Velika noč na drugo nedeljo. Naše društvo lepo napreduje, za kar gre največja hvala zavednim našim možem in mladeničem, ki v tako lepem številu pristopajo, da društvo zdaj šteje že 70 članov, dasi je staro le dobre tri mesece.

Z bratskim pozdravom Anton Oberstar, tajnik.

Canonsburg, Pa., 23. marca. — Cenjeno uredništvo Am. Slovenca! Prosim, priobčite v list sledeče: Tukajšnje društvo sv. Jeronima št. 153 K. S. K. J. si namerava kupiti društveno zgradbo, katere slavnostno razvijeje nameravajo prirediti dne 4. julija tega leta. Ali malo čudno se mi vidi, da člani strogo katoliškega društva in Jednote prosijo tukajšnje društvo Postojnska Jama št. 138 S. N. P. J., da bi jim dalo svojo dvorano za slavnost. Pred enim letom je društvo sv. Jeronima prenehalo obdrževati društvene seje v zgoraj omenjeni dvorani ter jim s tem odreklo podporo. Čudno se mi vidi in radoveden sem, kake misli ima tajnik društva sv. Jeronima, ker je še pred kratkim po časopisju blatil člane društva Postojnska Jama z nečastnimi imeni, kakor "brezverski sociji" in "odpadniki". Seveda, kolo časa se vrtilo.

Pozdrav vsem čitateljem Amerik Slovenca; Vamb, g. urednik, pa obilo dopisnikov. Večleten naročnik.

Krain, Wash. — Drago uredništvo A. S. l. Otdod ni dosti novic. To je na novo, da je bil pred kratkim sv. misijon na Enumclawu. In tukaj na Krain smo tudi tako srečni, da smo imeli na dan sv. Jožefa velikonočno spoved. Prišel je gospod iz Tacome, Wash., Rev. Alojzij Mlinar, da je vsak lahko spoved opravil v slovenskem jeziku. Potem je daroval sv. mašo in imel tudi slovensko pridigo. Ze pred par leti je bil na Enumclaw, Wash. Za ves njegov trud se mi zahvalimo. — Drugače imamo sv. mašo samo enkrat na mesec in pridigo angleško.

Naznanim, da imamo slabo vreme, skoraj zmeraj dež in veter in mraz, malokdaj solnce posije. Tudi solnce se ne ljubi sijati zavoljo evropske vojne, jaz tako spoznam, ker prejanja leta, ko ni bilo vojske, je solnce celo zimo korajžno sijalo, zdaj je pa vsa narava žalostna, posebno pa solnce,

ker malokdaj malo posije, pa se spet skrije. Drobničkam se tudi ne ljubi peti, so tudi kar tiho. Če ne bo solnce sijalo in tičke pele, bo grozno. Vsako leto je tič prišel svinje klicat, je lepo klical po angleško: "Pig-pig-pig", in letos še tega ptička ni.

Zenitovanj ni bilo tu več ko samo eno. Nevesta katoliške vere se je poročila z nekatoškiškim ženinom. Druga dekleta pa bolj ljubijo samski stan in rajši hodijo po cvetlicah. Katera stopi v zakonski stan, sploh hodi po trnjevi. Kdor hoče zaničevan biti, ta mora v zakon stopiti, v njem ima žena dosti zaničevanja in trnja in zraven še tudi pelina. Žena nima drugega veselja, kakor poleti z rožami, ki v vrtu cvetejo in lahko zapoje pesem: "Mariji v en vrtec bom stopil, bom rožice nabral, v en šopek navezal, Mariji daroval: Marija, pogledj na grešnike zdaj, pripelji nas v sveti raj!" V poletnem času je vsaka cvetlica nebeska ljubica vsaka cvetlica je vredna, da bi se ji odkril.

Ne zamerite, g. urednik, ker se je moj list zdajšal, ker se zdaj oglašim prvič. Čez kakih 5 let se bom pa spet oglasila, če bom še živa; tedaj bom pa manj pisala. In to posebno omenim, da je slabo za renčarje, odkar se je kraj posušil zdaj eno leto, da ni več salunov, samo voda je še "fraj". Ti stim ženskam, katere so za suho volile, jim je pameti manjkalo. Je ravno tako, kakor bi enemu denar ukradel: dvakrat je zdaj večji "tax" od gruntu, kakor je bil prej. Prej, ko so bili saluni, je bil davek od grunta 18 do 24 dol., včasih 36 dolarjev; zdaj pa, kar je suho, je "teks" 80 dolarjev, namesto 18 do 24. Bi bilo komaj, da bi akter od grunta proč delal, da bi teks plačal. Je veliko za plačati, pa vendar ni kaj za posrkati, ni whiske, ni vinca, samo voda je za piti, toliko da ni "za flinkt".

Zdaj se še pa lepo zahvalim za g. Plaznikove pridige, ker jih vedno tiškate v A. S. Sem tudi hvaležna, ker je bil pisan govor, ki ga je imel sv. Oče v Rimu prvoobhajencem. Tisto pa sam Bog ve, če kaj sv. Oče molijo za zmago Italijanov. Zdaj pa moj list skončam in Vas prosim, g. urednik, da ne boste preveč zamerili mojemu pisarjenju: ker se ni nihče oglašil iz naše naselbine, sem se oglasila jaz. Vam pošljem naročnino in vaš tudi prosim za ročni atlas. In vam želim dosti naročnikov in predplačnikov. S pozdravom Mica Pauscheck.

Op. ur. Oglasite se kmalu zopet in pišite še več. In pozdravljeni!

Sheboygan, Wis., 26. marca. — Na tem mestu naznanjam, da se je pone srečil rojak Jožef Rajnik, star 27 let in 9 mesecev. Doma je bil iz vasi Gaberje, fara Brusnice na Dolenjskem. V Ameriki je bival 11 let; pred devetimi (9) leti je bil v Silberspring, N. Y., sedaj devet let v Sheboyganu. Rajniki zapuščata tukaj svojo soprogo in tri male otroke in enega brata. Otroci so stari: Pepica 5 let in nekaj mesecev, Tončka 4 leta in Stanko 3 leta. Ponesrečil se je dne 25. marca. Pogreb bode 28. marca. Rajniki je hotel iti ponoči na stran, pa mu je spodletelo po stopnicah. Padel je tako nesrečno, da si je razbil črepinjo. Padel je ob 11. uri ponoči 25. marca in je umrl zjutraj ob 1/5. uri 26. marca. Rajnkemu Bog daj večno veselje, družini pa izrekam sožalje.

Tukaj bode v nedeljo zvečer seja glede slovenske šole. Udeležite se v obilnem številu! Premislite dobro, kaj boste govorili! Sola je potrebna tukaj, to je resnica. Kar se je pa govorilo pred dobrim letom pred altarjem, da bode prodana naša slovenska cerkev, tega pa menda še tudi niste pozabili farani, kaj? Torej varujmo vsaj hišo božjo najprej. Koliko tisoč pa se je plačalo dolga od tistega časa, kaj? Torej, ali je za premisliti, ali ne? Kakšni so sedaj časi, ali so dobri ali slabi? Kedo nam more zagotoviti, da se ne bode zmešalo v naših Združenih Državah, kakor se je v Evropi? Res, ako je resnica, da so župnik dobili 9 tisoč dolarjev od družih narodnosti, čast jim, to se pa mora prej dokazati. Če že šola mora biti, naj se naredi za isti denar, kolikor se ga bode skupaj nabralo. Posebnega dolga nikar delati, da ne bode spodletelo še to Slovincem, kar je sedaj slovenskega.

To je moja misel, in mislim, da ni napačna. Morda bode kedo rekel, da sem jaz zoper šolo. Ne in ne! Pač pa so mi dobro znane sedajne razmere. Prišel bode čas, ko se bode pomirilo strašno klanje v Evropi. Potem pa bode šel marsikateri rojak v svojo domovino. Kedo bode pa takrat plačeval cerkvene dolgove? Dobro so mi znane finančne razmere. Želim pa jaz najboljšega uspeha.

Slovinci smo že tako, da hočemo vse z velikim začetni, pa le z malim končamo. Ali ni to resnica? Kje so sedaj tisti slavni voditelji Slovenske "lige", g. J. Blatnik in pa tisti čudoviti arhitekt Jager? Toraj naj zadržite.

Vsem čitateljem (icam) A. S. želim veselo velikonočne praznike. J. P.

Willard, Wis., 25. marca. — Cenjeni Am. Slovenec! — Po hudem in trdem

oju s staro zimo smo vendar zopet dočakali, da nam solnce zopet pošilja topljšje zraka in kožuh bele odeje se polagoma manjša in gotovo v kratkem popolnoma izgine. Dne 13. do 15. marca smo imeli tukaj silne snežene viharje, tako da je Fosterjev Lukama-tiček vsled strahu pred silnimi sneženimi zameti zbežal v brlog in tam počival in spal spanje pravičnega celih devet dni in devet noči; samoumevno je, da smo bili popolnoma odtrgani v tem času kakor od poštnega, tako tudi od drugega prometa.

Tukaj se je ustanovilo Slovensko pevsko društvo "Zvon". Namen tega društva je, gojiti cerkveno in časoma tudi narodno petje. Dasi je to društvo komaj mesec dni staro, imamo že danes lepo cerkveno petje. Čast našim pevcem, le tako naprej!

V torek, dne 3. aprila bodo tukaj občinske volitve. Upamo, da bodo tukajšnji rojaki na ta dan pokazali, da ljubijo svojo narodnost, ter volili v občinske odbore slovenske može, katerih imamo dovolj, ki bodo boljše delali za nas in prospeh naše občine, kakor pa tuji. Bodimo torej složni in naše geslo naj bode: Svoji k svojim! Tako bode zmaga gotovo na naši strani.

Pozdrav na vse čitatele tega lista in vsem veselo Alelujo.

Poročevalec.

RAZNOTEROSTI.

Po čem so gospodinje plačevale sladkor pred 600 leti.

Stari zapiski nas uče, da je sladkor pred pariškim in na londonskem trgu že imel naslednje cene:

Table with 2 columns: Price in London and Price in Paris. Includes items like L. 1350 v Londonu, 1372 v Parizu, etc.

Čuden inserat.

V budimpeštanskih listih je bil objavljen te dni inserat, kakoršnega se menda še ni čitalo. Mladi mož je v njem za dobro nagrado ponujal posamezne dele svojega telesa osebam, ki morajo vsled potrebne operacije izgubiti ta ali oni telesni del. Če kdo potrebuje prst ali kos kože, ali uho (ki se danes operativnim potom že lahko prenaša od človeka do človeka), tedaj mu inserat rad odstopi ta del svojega lastnega telesa. V inseratu je pripomnil, da dela to zaradi tega, da dobi sredstva za dokončanje svojih studij. Izvira baje iz siromašne rodbine, katero mora zdaj sam rediti.

Smetje v industriji.

Mesto Birmingham si je nabavilo nove vrste generator elektrike — smetišče. S pomočjo posebnega stroja se smetje celega mesta zažiga, a ta toplina proizvaža električno strujo, ki zopet služi v druge namene. Iz pepela izgorelega smetišča se dela beton in cement za ulice in ceste. Tudi v Curihu porabljajo smeti v industrijske namene. Tam žgejo smeti, a z gorkoto grejejo vodo v velikih kotlih para te vode žene turbino, a turbina vrtil električni generator za mestno električno centralo. Iz pepela delajo opeko.

Kaj vse ljudje jedo?

Že v sv. pismu moremo čitati, da Izraelci v puščavi niso živeli le od mame, nego tudi od kobilice. Grški zgodovinar Strabon, ki je živel davno pred Kristom, piše, da so tudi Etiopci, celo njihovi vladarji, radi jedli kobilice. Historik Plinij poroča isto o Partih. Mnogi azijski in afriški narodi pa še danes uživajo žuželke. Hotentoti jedo velike kobilice-kubane ali pa razmlete, v juhi ali sveže ubite. Habesani kobilice pražijo ali zmešajo med moko ter peko v kruhu. Nekateri azijski narodi, tudi indski, jedo termite, stavitelje stolpčastih gnezd. Baje imajo termite sladke okus, čisto kakor torta ali krema. Indci termite kar na vodi kuhajo in sicer brez vsakršne začimbe. Stari Grki so jedli baje cikade; Aristotel in Aristofan omenjata cikade kot delikateso. Ameriški Indijanci jedo tudi razne žuželke. Veliki mravljinici so posebno priljubljena jed. O tej indijanski jedi je pisal že Aleksander Humboldt. Tudi hrošče, metulje in celo ličinke jedo ljudje.

O značaju Ircov.

Postopanje Angležev napram Ircem od l. 1700 do 1830 je bila cela vrsta nerodnosti, nestrpljivosti, tesnocrnosti in asilja. Anglež ni bil zadovoljen, da bi le vladal nad Irco, ampak jih je tlačil. In, tudi danes se niso razmere še dosti izpremenile. Irec, potomec starih Keltoev, ima mnogo domišljije, Anglež je pa vobče nima; ako jo ima, pa postane neznožno senti-

mental. Irec ima poleg duha tudi dar govora. On je lahke, prijetne narave ter ni doma nikdar business Man, uradni človek postane šele v tujini. Anglež pa je že po rojstvu kramar. Irec je sanjač in idealist, ki ljubi šalo in lahko satiro. Anglež pa je resen profos, natančen. Najboljši tip Ircja je znani dovtipno-sarkastični pisatelj-dramatik Bernhard Shaw. Irco so baje praznoverni. Na zelenem otoku še verujejo v vile, ki pa jih ne smejo nikdar imenovati s pravim imenom, ker sicer ne maščujejo.

Zloba kraljice zime.

Kraljica zima se vedno nevoljno loči od svojega žezla. Zopet in zopet se vrača za nekaj časa in prinaša ledene sape, megle, zmrzal in sneg. Ako želite prestati to nevarno letno dobo brez kake škode, morate skrbeti za redno delovanje svojega droba. Če je želo-dec v dobrem redu, potem ima celo telo potrebno moč, da se upira vsem boleznim. Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino ohrani čreva čista in obnovi redno stanje telesa. Popolnoma se lahko zanašate nanj pri zapeki, glavoboli, razdražljivosti, splošni slabosti itd. Cena \$1.00. V lekarnah. — Ker pljučnica nastopa v tej letni dobi, začnite takoj uživati Triner's Cough Sedative, ko se pojavijo prvi znaki prehlada in kašlja. Bolje je biti previden, nego obžalovati prepozno. In če revmatizem in nevralgija dasta znamenje za svoj nezaželeni prihod, utrdite se proti njunemu obisku s Triner's Lini-mentom. Cena tega neprekosljivega zdravila je ista, kakor za Cough Sedative: 25 in 50c v lekarnah, po pošti 35 in 60c. Jos. Triner, Mfg. Chemist, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. — Adv.

JOHN MARTIN republikanski kandidat za mirovnega sodnika.

Gosp. John Martin je Slovák in nam vsem dobro poznan. On je naše gore list in za to je dolžnost vsacega Slovenca in Hrvata, (ženske namreč ne volijo za sodnike) da vsi kot eden oddamo svoje glasove za sorojaka Slovana, ki je prvi mož slovenske krvi, da je sploh kdaj bil od politične stranke na konvenciji imenovan za urad sodnika.

Mirovni sodnik je važna oseba tudi za naše ljudstvo in je posebno dobro, če razume naš jezik in g. Martin ga prav dobro razume in tudi čitati zna po naše.

Naj bi vsak rojak volil za njega ob občinski volitvi dne 3. aprila. Ta dan se udeležite volitve vsi, bodisi da živite v mestu ali izven mesta. Adv.

Hrbtobol advertisement for Severa's Kidney and Liver Remedy. Includes text: 'ALI STE SLABI?', 'Severa's Kidney and Liver Remedy (SEVEROVO ZDRAVILO ZA OBISTI IN JETRA)', 'W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA'.

A. Nemanich & Son BANK advertisement. Includes text: 'A. Nemanich, St. Chicago Phone 2575', 'A. Nemanich, Jr.', 'Real Estate Insurance Loans Renting', 'V lastnem domu 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.', 'Sprejemamo vloge in jih obrestujemo po 3% in jamčimo absolutno varnost.'.

430 Veliki Slovensko-Angleški Tolmač advertisement. Includes text: '430 Veliki Slovensko-Angleški Tolmač', 'prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UCITELJA', 'V. J. KUBELKA, 533 W. 145 St., New York, N. Y.'.

Belokranjski reformatorji.

(Iz "Dom in Sveta")

SPISAL LEOPOLD PODLOGAR.

(Dalje.)

L. 1525. se prikazuje, kakor že omenjeno, skrivaj klice nove vere na tleh naše kronovine; očitneje l. 1527.; javno stopi na dan nova vera leta 1531. Sredotočje luteranskega gibanja je bila seveda v prvi vrsti Ljubljana. Odtod so pohajali vneti novotarji v sosednja deželna mesta in tam pridobivali somišljenikov. Ravno nekako sredi XI. veka (1548 do 1555) se je pokazala nova vera v vseh dolenskih mestih. Novomeščani so jo sprejeli javno l. 1548. Svoje versko navdušenje so jeli kazati s tem, da so očitno sramotili katoliške pridigarje in duhovnike in hujskali ljudstvo zoper nje. To je bilo po mestu rogovljenja in razsajanja. Pri eni takih rabuk so ranili vnetega frančiškana Petra Ivana Madjar. Smrtne rane, za katerimi je kmalu umrl, mu je zadal neki Štajerc, po imenu Erazem.

Vlada je seveda skrbelo za to, da se je taka verska navdušenost kmalu ohladila; pritisnila je za tako počenjanje brez dvoma občutno kazni. Toda torišče za svoje delovanje so krivoverci kmalu pomaknili dalje na jug, tja za visoke, v onih časih malokdaj prekoračene Gorjance. Priča temu je dejstvo, da je v dolensko metropolo (Novo Mesto) in sosednja dolenska mesta dohajalo protestantom največ pomoči ravno iz Bele Krajine, posebno iz Metlike.

Približno petdeset predikantov je delovalo v dobi reformacije na Kranjskem. Dovedli so jih deželni stanovni iz Nemčije in jih z ogromnimi stroški spravili na razna pridigarjska mesta. Med nje so vsteli seveda tudi slovenski duhovniki-odpadniki, ki so, izurivši se za novi poklic po nemških zavodih, priromali kot "reformiranci" v domovino. Izmed vseh na Kranjskem delujočih predikantov zasledimo samo v Beli Krajini, ki je le majhen, neznamen del kranjske kronovine, celo tretjino vseh tu nastopajočih Lutrovih vero-vestnikov.

Nič čuda, da jim je ravno Krajina posebno ugajala. Visoki Gorjanci je od ločilo od Kranjske, oddaljena je od stolnega mesta, odkoder jim je žugala kaznjoča roka deželnega kneza, se kaznujoča roka deželnega kneza, se dalje pa od mesta, kjer bi imel stegniti cerkveni knez svojo roko v bran proti volkovom svoji verne erede. In naj bi bila tudi segala čez visoke Gorjance kaznjoča roka obeh knezov, ti vero-vestniki so našli varno zavetišče v trdnem oziroma poluteranjenih plemicah. Pri njih so se držali s cesarskimi in cerkvenimi kaznimi preganjeni luteranski pridigarji. In v tedanjih razmerah, ko ni bilo najti ne verske zvestobe, ne naklonjenosti do vladarske stobe, je bilo težko poseči preko grajbiše, je bilo težko poseči preko grajbiše, iz katerega so pohajali misijonarji na vse strani na Hrvaško, v Spodnji Štajer, po celi Dolenski do Ljubljane. Bela Krajina je zalagala, lahko rečem, s predikanti vso Kranjsko.

V Beli Krajini so ustanovili precejšnje število novoverških občin. Naštale so v Metliki, Črnomlju, Semicu in na Krupi; sledimo jih še v Gradcu, na Pobrežju, na Turnu pri Dragatušu in na Vinici. Da bi zidali lastne molitnice ali shajališča, za to jim je bilo premalo časa. Po gradovih so se zbirali, v grajskih kapelah, in če je bilo mogoče, so dobili po zvijači ključce do katoliške podružnice, v kateri so se shajali skrivaj ob domeničenem času. Na Krupi so se zbirali luterani v kapelci sv. Boštjana (sedaj sv. Ane); ko je začelo ljudstvo zoper to godrnjati, so spremenili v luteransko kapelo severovzhodni stolp krupskega gradu. Sosednji graščak Semenič je zgradil na vrhu graščine Semenič leseno kapelico, kamor so se shajali luteranci iz semiške župnije. Skrbelo se je tudi za tiste, ki se vsled oddaljenosti niso mogli udeleževati evangelijske službe božje. Ob določenem času so obiskovali predikantje excurrerende svoje po celi Krajini razkopljene brate in jih potrjevali v "edino zveličavnih" Lutrovih naukih.

Predikantje v Črnomlju so imeli še posebno nalogo. V mestu je bilo zbirališče vojaških krdeč, ki so se pomikala preko Bele Krajine skozi mesto mejo v vojaško granico. Protestantovski stanovni so na vso moč skrbeli, da bi ne bilo na meji stoječe vojaštvo brez predikanta. Določili so za nje pridigarja, ki je stanoval navadno v Črnomlju in odtod redno zahajal na vojaško granico. Drugi črnomljski predikantje zopet so vedno stanovali med vojaštvom kot vojaški pridigarji (Feldprediger) in v gotovih obkrožih obiskovali versko občino v Črnomlju.

Kakor so graščaki čuvali za "nedotakljivost" pridigarjev, tako so zbirali v svojih gradovih mladež iz okoliš ter skrbeli, da se je v njih mlada srca vcepjala nova vera in da se je

seznanjala z elementarnimi pojmi branja in pisanja, za to sta skrbeli obe mesti, da nista ostali brez šol, seveda protestantovskih. Glavni namen tem šolam ni bila ljudska izobrazba, ampak šola jim je služila kot pomočnik da dobe kolikor več mogoče privrženec "čistemu evangelijsku". Gajilo se je šolstvo ne toliko radi ljudske izobrazbe, gojilo se je radi nove vere, katero so hoteli vsiliti narodu s pomočjo tiskane besede. Da so mogli le to uspešno rabiti, je bilo treba ljudstvo izobraziti v branju. Zato opažamo kot neke trabante ali spremljevalce protestantovskih pridigarjev redno tudi solnike. V Metliki je odstopil brezplačno šoli svoje prostore meščan Kristof Gelber. Poklicali so učitelja Boštjana Schwarz (1582), za njim Jurija Stauder, Gregorja Grmek in Matijo Kompare. Boriti se jim je bilo z velikimi zaprekami. Delovanje protestantovskih solnikov so ovirale stroge vladarske odredbe, ki so kakor predikante, tudi nje podile iz mest. Vsled takega odloka je moral iti iz šole l. 1582. v Metliki učitelj Schwarz in predikant Vojmanič. Prepovedalo se je obema bivanju in delovanju na meščanskem svetu mesta Metlike. K sreči za oba je imel luteranstvu naklonjen Semenič, graščak v Semicu, obilo zemlje v obličinu Metlike. S pomočjo Metličanov je zgradil na lastnem svetu stanovanje predikantu Vojmaniču in učitelju, kjer sta stanovala in delovala nemotena do Božiča l. 1592. Prišli so pa božični prazniki, tedaj so se pomikali iz Novega Mesta preko Gorjancev vojaki iz Gorice, namenjeni na Graničico. Huda zima jih je primorala, da so se ustavili "na Božič" v Metliki. Ker niso dobili vojaki dovolj prostora v mestu, so pa kar pregnali iz stanovanja predikanta in postavili pod kap učitelja in njegove učence. Seveda sta oba odločno protestirala proti takemu početju, a vojaštvo se je malo zmenilo za njune proteste, ker je vedelo, da jim vlada ne bo storila raditega nič žalega. Nagnali so učitelja s kepami (mit Schne misshandelt), učence pa s palicami odpodili. Oba sta se pritožila po deželnih stanovih na vlado, ki se pa zanje gotovo ni zavzela prav nič, ker vladi take vrste ljudje niso bili nič po godu.

Kako malo se je zavzemala vlada za protestantovske šole, naj priča šola v Črnomlju. Sredi XVI. stoletja so zapustili Črnomljski strastni privrženec nove vere, črnomljski gospodje (die Herren von Tschernembl). Njih graščino so kupili Frankopani; ti so bili, enako Zrinjskim plemičem, vdanji novi veri. Prvi Frankopan v Črnomlju je bil knez Nikolaj. Bil je navdušen Hrvat, sam je rad pisal hrvaško v glagolici, poskušal je dobiti privrženec glagoljašev tudi po Kranjskem. Pozval je v mesto učitelja Mavrinca, da bi poučeval latinska, cirilska in glagoljska pismena. Učitelj je bil strasten privrženec nove vere. Delal je zanjo propagando s tako navdušenostjo in silo, da ga je vlada pregnala ne le iz mesta, marveč mu tudi prepovedala bivanje v vseh notranjeavstrijskih deželah. Koj po njegovem odgonu je vložil knez Nikolaj prošnjo na deželne stanovne (15. novembra 1575), naj bi oni izposlovali pri vladi, da pusti Mavrinca nazaj in ga obdrži na učiteljskem mestu, češ, pouk, kakršnega je imel on, je na Kranjskem potreben, v Črnomlju pa že od nekdaj v navadi. Stanovi so menda s to prošnjo ravno tako malo dosegli, kakor z ono glede Metlike. Začela je pihati "od zgoraj" ostrašča sapa, ki je odnesla luteranske solnike in za njimi luteranske pridigarje. Le škoda, da je s protestantovsko šolo zamrla v mestu vsaka šola; za zatrtje šole te vrste ni bilo do Marije Terezije nobene stalne nadomestitve.

Ze ti pičli podatki o belokranjski šoli so nam svedok, kako vrolo je napredovala in se utrjevala nova vera po Krajini. Imamo pa seveda še drugih. Ko je bil Peter Pavel Vergerij, najpovše modroski, nato koprski škof, sprožil misel, da se sv. pismo prevede tudi na hrvaški jezik, je odšel v Nemčijo, in je vzel seboj Stepana Konzula (1549), rojenega v Buzetu (Pinguente), duhovskega stanu. Deset let je preživel v tujini kot propovednik in učitelj. Ker je bil več hrvaškega jezika, je začel (1559) prevajati Trubarjeve slovenske knjige na hrvaško. Nato je odpotoval v domovino, da predloži svoje delo v oceno strokovnjakom. Prišedši l. 1558. v poletnem času v Ljubljano, se je zatekel k očetu kranjskega luteranstva, Klomburju, in ta mu je nasvetoval, naj skliče v Metliki zbor večakov, ki naj presodi njegovo prestavo. L. 1559. 28. avgusta se je sešel v Metliki zbor večakov, ki so odobrili njegov prevod in mu to potrdili pismeno. Tega zbora so se udeležili: Stepan Konzul; Ant. Dalmatin; M. Zmajič (Schmitz), komtur v Metliki; Ivan Feistenberger in Gregor Vlahovič (Lokovitch), me-

liški pastorja; Ivan Pičik, mestni župan; Stepan Stipanič, kaplan v Ozlju (Osse); Ivan Kolonič, kaplan od Sv. Križa na posestvu Zrinjskih grofov; Boštjan Roemer, upravitelj metliškega glavarstva; Peter Krajačič; Nikolaj Drinovački, oskrbnik bana Erdoedija v Metliki; Anton Božič (Woschit), doma iz Modruša; Andrej Jakšič, Miha Božič in Jurij Piseč, mestni pisar, slednji metliški meščani.

L. 1560. 2. januarja je poslal Trubar po en izvod svojih do tedaj izdanih knjig kralju Maksu na Češko, da bi mu on pomagal ovreči očitjanje, češ, da je sanjar in krivoverec, proseč ga, naj da na Kranjskem po strokovnjakih presoditi knjige. Istega leta 12. januarja se je obrnil Trubar z enako prošnjo na deželne stanovne kranjske. Sešli so se plemiči, duhovniki in meščani; vsebini niso mogli nič očitati, pač pa so nekateri grajali jezik, v katerem je pisal. Med duhovniki, ki so se udeležili ocene Trubarjevih knjig, nahajamo Nikolaja iz Semic (de Tschimbis), župnika na Vinici (Pfarrer von Weinitz), župnika črnomljskega in enega (Weixler) iz Kostela. Ti so živeli sicer še na svojih župnijah, a so se v srcu bili že oklenili nove vere.

Ko so bile Trubarjeve knjige odobrene, so jih začeli še isto leto razpošiljati po slovenskih deželah. Metliški, oziroma belokranjski pridigarji so prešli deset izvodov zastoj, iz česar bi se dalo sklepati, da so ti posebno veliko knjig odvzeli in so jim dali te zastojanske (gratis) izvode za nameček.

Protestanti so hoteli tudi Srbe in Bolgare pridobiti za svojo stvar. Ker so i ti hoteli biblijo v svojem jeziku, s cirilico tiskano, je pripeljal Trubar meseca septembra l. 1561. na Nemško v Urah dva uskoška duhovnika (papa) Srba Matija Popoviča in Bošnjaka Iva na Malčevića, da bi bila prelagateljem v pomoč. Toda kakor se je izkazalo, si Trubar z obema ni nič opomogel. Živela sta na Trubarjeve stroške prav razkošno in jima je bila bolj mari polna steklenica kakor sv. pismo. Popovič sam je na primer popil pri večerji po enajst bokalov piva.

Koncem l. 1562. je prišel zopet Stepan Konzul za kratko dobo v domovino, da se z domačimi strokovnjaki dogovori zastran izdaje drugega dela novega zakona. Prišel je čez Beljak v Ljubljano, od tu v Istro, svojo domaćijo. Iz Istre je prišel začetkom l. 1563. v Metliko. Tu so se zbirali duhovniki in lajki, katerim se je sv. pismo v prestavi predložilo. Vsi so prestavo odobrili in se izrekli, da je jezik lep in čist. Razen omenjenih Metličanov in Modrušanov so se udeležili tega sestanka še Ivan Drenovački, upravitelj metliškega glavarstva, in župnik Ivan Lamella iz Toplice.

Za novo vero je hotel pridobiti Trubar celo Turke. Ravno v njegovi dobi so bili napadi na Slovensko prav pogosti in hudi. Ukrotiti jih je hotel s tem, da bi jim dal biblijo v njihovem jeziku ali v srbskem, ki je tudi njim umljiv in se govori od Hrvaške, notri do Carigrada. Ze l. 1561. je vzel seboj iz Kranjskega mladega Turčina. L. 1567. 1. junija se je vrnil Trubar zadnjokrat v svojo domovino; prišel je nenadoma, ne da bi bili obveščeni o njegovem prihodu deželni stanovni. Ti so ravno v tem času poslali na Dunaj svoje zastopnike, ki naj bi pregovorili nadvojvodo Karla, da pusti v deželo pregnanega Trubarja. Med odposlanci je bil deželni glavar Herbert VIII. Turjaški in Ivan Khisel, deželni upravitelj (Landesverweser), doma iz Fužin pri Ljubljani (Kaltenbrunn). Nenadni prihod Trubarjev je osupnil deželne stanovne; bali so se, da jim ne bi vlada očitala, da so medtem, ko odposlanstvo prosi za njegov poklic iz tujine, istega kar na svojo roko pozvali. Trubar je to dobro čutil; na Wuertembergem je bil dobil nalogo, naj se natanko pouči o koranu, kako bi mu bilo mogoče pridružiti sv. pismo. Zato je porabil ta čas v to, da se je glede korana pogovarjal in posvetoval z besenskim pašem, Uzraim-begom; tega je bil vjel l. 1566. Herbert Turjaški pri Novem (Novi) in ga poslal v zapor na ljubljanski grad. Poleg njega je bival ta čas v zaporu v Ribnici turški duhovnik in več Turkov je bilo vjetih v Črnomlju. Z vsemi temi je bil prišel Trubar rad v dotiko, a je imel premalo časa; podal se je le v Ribnico na pogovor s turškim duhovnikom; obenem je pisal v Črnomljski predikantu Ivanu Schweigerju, naj se dogovori glede omenjene točke z vjetimi Turki in mu o uspehu sporoči v Nemčijo, kamor se je povrnil za stalno; stare domovine ni videl potem nikdar več.

Za temi drobnicami, ki nekoliko osveljujejo stanje nove vere v Belokrajini, navajam kratko življenje posameznih tu delujočih predikantov. Res da ti podatki sami zase niso zanimivi, vendar nam v celoti pokažejo vsaj medlo sliko življenja in smrti nove vere v tem delu naše domovine.

III.
Janez Tulščak (Tolščak) je oznanjal menda najprvi novo vero Metličanom. Bil je prej katoliški duhovnik. Doma je bil iz Gracarjevega turna (Feistenberg) v St. Jernejski okolici, odtod njegovo ime Feistenberger; mogoče je pa tudi, da nosi to ime za-

to, ker ga je gracarski graščak sprejel kot odpadlega duhovnika v svoje zavetje, dokler mu niso deželni stanovni preskrbeli predikantovske službe v Metliki in določili, da prejema plačo 50 goldinarjev, katero so pozneje povisali na 80 goldinarjev. Toliko je donajala služba tudi poznejšim metliškim predikantom. Tu ga zasledimo l. 1559., kjer deluje za novo vero obenem z Vlahovičem. Znan je bil tudi pod imenom "gospod Janez" in pa "Scherer", takrat po Kranjskem zelo razširjeno rodbinsko ime. L. 1561. je zapustil Metliko, se preselil v Ljubljano in poleg Jurija Jurčiča nadomestoval ljubljanskega propovednika, Primoža Trubarja, ki se je bil podal na Nemško v Urah radi popravljajna tiska. Svoje službe menda že ni kaj preveč vestno opravljal, ker mu je pisal Trubar iz Uraha grajalno pismo, v katerem ga opominja k vestnejšemu izvrševanju svojega pridigarjskega poklica. Koj prvo leto svojega bivanja v Ljubljani se je oženil s svojo gospodnjo; poročil ga je Jurčič. Kmalu za njim je stopil v zakon tudi Jurčič, ki ga je poročil Tulščak. Po Veliki noči l. 1562. se je vrnil Trubar z družino v Ljubljano. Škof je prosil vlado, naj dene v zapor vse tri; kmalu je prišlo tozadevno cesarsko povelje, ki se pa menda ni izvršilo, ker je Tulščak drugo, l. 1563., zopet na svojem mestu.

L. 1563. se obrnejo Metličani s prošnjo do Trubarja, naj jim pošlje Tulščaka za propovednika v Metliko. 1. julija deluje zopet v Ljubljani kot diakon s tovarišem Gasperjem Kumpergerjem (ta je postal pozneje pridigar v Toplicah pri Novem mestu, l. 1581.) Ta čas se je izpraznilo mesto superintendenta v Ljubljani. Krelj je umrl 25. novembra in na njegovo mesto ni bilo naslednika do 11. aprila 1569. Ta čas je porabil Klombur, pregovoril je oba predikanta, da sta opustila staro navado in nista več pridigala v koretliju, ampak v navadni obleki. To celo luteranskim deželnim stanovni ni bilo po volji; opomnili so oba, naj se držita stare navade, po kateri je moral rabiti pridigar, kadar je obhajal ali učil, koretelj. Kumperger se je uklonil volji stanov, ne tako strastni in svojeglavni Tulščak. Ker vsi nadaljni opomini pri njem niso nič izdali, so ga odslovili iz službe in na njegovo mesto poklicali iz Črnomlja Schweigerja.

Tulščaku se je vroča kri kmalu ohladila. Pošel mu je živčev in v silo je poprosil stanovne podpore in službe. Zatrjeval je v prošnji, da je opustil svoje prejšnje mnenje in se hoče ravnati po volji višjih. Dali so mu podporo deset ren. goldinarjev in mu zagotovili, da mu podelo službo. Ta čas, ko je bil brez službe, se je pečal s trgovino.

Jeseni leta 1570. umrje pomožni pridigar Franc Steiner. Izpraznjeno mesto dajo Tulščaku. V tem času je vaval na slovenski jezik Lutrovo postilo in hodil pridigovat kot "Provinzialaufspriester" v Idrijo. Tudi Kamničanom je vsiljeval novo vero in vabil vernike v cerkev sv. Nikolaja v Podgorju pri Kamniku.

Leta 1579. je razsajala v Ljubljani huda kuga, tako da so se morali uradi preseliti v Kamnik. Bolezen je trajala v večjih presledkih do l. 1586. V tem času je Tulščak dobil mesto diakona za kužne (Pestdiakon) in se je odlikoval s svojo neustrašenostjo, tako da je dobival še posebne nagrade. L. 1581. so ga izbrali v delegacijo, da pregleduje Dalmatinov prevod sv. pisma. Stalne službe deželnega propovednika pa vseeno še ni imel. Ko je odšel Kumperger v Toplice, se mu je izpolnila vroča želja; nastavljen je bil za deželnega pridigarja v Ljubljani s plačo 200 goldinarjev.

L. 1582. 24. julija je bil odločen, da govori pogrebni govor nekemu umrlemu protestantu. Z vso silo je hotel govoriti v cerkvi sv. Petra v Ljubljani, a šentpeterski duhovniki so mu to prepovedali; kaplan Martin Sittich je stal na cerkvenem pragu in ga ni pustil noter. To leto je začel bolehati, da je komaj še mogel ob nedeljah pridigovati. Poleti 1590 so ga umirili, umrl je okoli l. 1594.

Kakor že omenjeno, je prestavljal Lutrovo postilo, ki pa ni prišla na svitlo, pač pa njegova prestava Habermanovega molitvenika "Krščanske lepe molitve" l. 1579., tiskana v Ljubljani v tiskarni Janeza Mandelca. Lutrovo postilo pa ni spravil v tisk, dasi so slovenski reformatorji in luterani to knjigo zahtevali od Trubarja že l. 1548. Ta je imel že z izdajanjem svetega pisma toliko težav, da se postile ni upal izdati. Pomanjkanje kruha je prisililo Tulščaka, da se je lotil prestave toliko zaželjene knjige, hotč si z njo gmotno opomoči, a finančne razmere deželnih stanov so delo popolnoma opovrgle.

V sodobnih zapiskih se slika kot strasten in svojeglaven mož. Zavoljo svoje trme je bil prišel ob službo. Bil je v vsakem oziru propadel značaj. Poleg navedenih imen "Feistenberger", "Scherer" je nosil še ime "Lisec", od lise ali brazgotine, ki mu jo je vžgal v čelo rabelj radi njegovega podivjanega življenja. O njem se čita precej nelepih reči in poročil v knjigi, katero je izdal l. 1606. prošit tv Stainzu Jakob Rosolenz "Gruendlicher

Gegenbericht", v kateri odgovarja na strupene napade, ki so naperjeni proti papeštvu in katoliški cerkvi, ki jih je skoval vitenberški profesor Rungius. V tej knjigi pisatelj gotovo ne podaja izmišljenih dejstev, saj se sklicuje na žive priče in razne listine, ki postavljajo v jasno luč razuzdano življenje tega odpadlega duhovnika. Pri pogrebu, tako piše Rosolenz, je nastal nenedoma tak vihar, da je kar lomil dreve ter razkopaval strehe in podiral hiše; ljudje so bili prepričani, da ga je odnesel hudič. Umirili so ga bili za to, ker ni mogel govoriti; imel je raka na jeziku, s katerim je nesramno napadal cerkev in papeža ter sramotil vero, v kateri je bil krščen in vzgojen in katero je bil nevaležno popustil. Ta njegova nesreča se je zdelo vsem očitna kazen božja, kakor je svoj čas doletela strastnega krivoverca Nestorija. (Dalje prih.)

Pred sodiščem.

Zagovornik sodnikom: "Če se že en sodnik lahko moti, kaj šele trije!"

FRANK GRUM & COMPANY
stavbeniki in kontraktorji.
1506 N. Broadway Joliet, Illinois.
Chicago Phone 1706-R.

Sprejemamo vse vrste stavbinske posle, bodisi pri manjših ali večjih podjetjih ali posameznikih. Podpisani sem tehnično izučen stavbenik. Izdelam sem šole na Dunaju in Gradcu ter izdelal državni izpit v Ljubljani, kjer sem sedem let posloval kot stavbinski mojster mesta Ljubljane. Na željo izdelam načrte, kakoršne kdo želi.
FRANK GRUM.

Chicago tel. 3399. N. W. tel. 1257.

Louis Wise
200 Jackson Street JOLIET, ILL.
gostilničar
VINO, ŽGANJE IN SMODKE.
Sobe v najem in Lunch Room.

VALENTIN FAJNIK, JR.
BILLIARD PARLOR
Tržim fine smodke in vse vrste duhan.
DOBRODOŠLI!
402 MOEN AVE., ROCKDALE, ILL.
Tajnik društva sv. Družine v Rockdalu. Kdor hoče pristopiti naj se zgasi pri meni.

Prodajem vse vrste URE in ZLATNINO.

Primeni dobiti vsako reč 20 odstotno cene kot kerkoli drugje. Prodajem samo jamčeno blago. Popravilam vse vrste ameriške in starokrajске ure in zlatnino za vsako delo jamčim.

SLOVENCi in HRVATI po celi Ameriki.
Ako rabite dobro Uro ali drugo reč, pišite meni kaj bi radi pa vam pošiljem ceno. Vsaka reč vas košta 20 odstotno cene, kot bi plačali drugje.

JOS. SPOLARICH
901 N. Hickory St. JOLIET, ILL.

FIRE INSURANCE.
Kadar zavarujete svoja poslopja zopogojen pojditte k
ANTONU SCHAGER
North Chicago Street
v novi hiši Joliet National Banka.

Antonija Rifel
izkušena in diplomirana
BABICA
907 N. Hickory St. Joliet.
Chicago Phone 1617-W

Joliet Steam Dye House
Profesional Cleaners and Dyers
STRAKA & CO.
Office and Works, 642-644 Cass
Chicago Phone 4444, N. W. 483.

JOSEPH ZUPANCIC
Stara slovenska gostilna
1121 E. S. Grand Ave., Springfield, Ill.
Bell Phone 7899.

Točim fino Anheuser & Busch St. Louis pivo, domače vino in žganje ter dišeče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

Slovencem in Hrvatom
naznanjujemo, da izdelujemo in prodajamo fine cigare:

Lutra 10c
Minikin 5c Mike's Best 5c

Michael Kochevar,
Chicago, Phone 1689-L
Northwestern Phone 809
1208 N. Scott St. JOLIET, ILL.

Vaše obleke pošljite gladiti in čistiti in ROYAL CLEANERS AND DYERS
604 Collins St., Joliet — Chi. tel. 2588.
I. BERZAK & CO.
Dopoljemo na dom v zavitku brez vsake gube.

The Will County National Bank
of Joliet, Illinois.

Prejema raznovrstne denarne vloge, zoper pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00

C. E. WILSON, predsednik.
Dr. J. W. FOLK, podpredsednik.
HENRY WEBER, kašir.

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopj mehki in trdi les, lath, cederne stebre, deak in šingline vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, oglahi se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi bomo zadovoljili in ti prihranili denar.

W. J. LYONS
Naš office in Lumber Yard na voglu DES PLAINES IN CLINTON ST.

Dr. Richter's Pain Expeller
zoper revmatizem in trganje bolečine in otropelost členkov in mišic.

Pravo zdravilo je v zavoji, kakoršnega vidite na sliki.

Zavrnite vsak zavaj, ki ni zapечат s Anhor Trade Mark.

25c in 50c vseh lekarnah ali pa pišite ponj naravnost na

F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington Street
New York.

Garnsey, Wood & Lennon
ADVOKATI.

Joliet National Bank Bldg.
Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

John Grahek
...Gostilničar...

Točim vedno sveže pivo, fine fajnornjsko vino, dobro žganje in trdnajboljše smodke.

Prodajam tudi trdi in mehki premog.

TELEFON 7612

1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891. Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkomp. l. 1899. v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois. Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina: Za Združene države na leto \$2.00 Za Združene države za pol leta \$1.00 Za Evropo na leto \$3.00 Za Evropo za pol leta \$1.50 Za Evropo za četrt leta \$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljave naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEK Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznani POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice pričujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglaševanje pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO. Incorporated 1899. Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Table with 2 columns: Day, Name. 1. aprila Nedelja Hugo. 2. " Ponedeljek Franc in Pavla. 3. " Torek Rihard, škof. 4. " Sreda Izidor, Rozamila. 5. " Četrtek Veliki četrtek. 6. " Petek Vel. petek. 7. " Sobota Vel. sobota.

CVETNA NEDELJA.

Glej, tvoj Kralj prihaja! Prišla je se zadnja velikonočna Gospodova in čas, ko bo izdan v roke grešnikov. Hotel pa je, da stopi zmagoslavno v Jeruzalem, predno trpi, da da ljudstvu priliko, da Ga javno počaste kot objubljenega Mesijo. Po vseh cestah je odmevalo: Hosana Sinu Davidovemu; blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem.

To se je zgodilo ravno isti dan, ko so Judje zbirali velikonočno jagnje, jagnje brez madeža. Ravno ta dan je hotel Jezus vstopiti v Jeruzalem, da pokaže, da je On brezmadežno jagnje. Pogled, o krščanska duša, tvoj kralj prihaja tudi k tebi pri svetem obhajilu. Prihaja kot jagnje Božje, ki si je naložilo tvoje grehe in zadostilo za nje na križu. Tebi kliče prerok Sofonija, kakor je klical nekdo Jeruzalemu: "Hvali, o hči sionska; veseli se in radi, hči Jeruzalemska; tvoj Gospod je odzvel sodbo, odvrnil je tvoje sovražnike; kralj izraelski je pri tebi, ne boj se več.

Zemlja je solzna dolina; teža greha pritiska na njo. Le redki so veseli trenutki; in vseh strahov nas obdajajo krizi in skrbi. Kamor se obrnemo, povsod smo razočarani. Koliko žen in mater toči solze našim za izgubnim veseljem in upanjem! Koliko očetov je brez dela in bolnih, ki se boje prihodnjega dneva. Sirahi pravi: "Obdajte me od vseh strani in nikogar ni, ki bi mi pomagal. Iskal sem pomoči pri ljudih in je nisem našel." Vse kar ljudje store za nas, je to, da nam nalože težko breme in nas nadlegujejo, ko hočemo nositi svoj križ. Samo eden je, ki more in hoče olajšati naše breme — Jezus Kristus.

Naj bo naša potreba in težava še tako velika, četudi nas vsi ljudje pozabijo, Kristus nas ne bo pozabil. "Lačni bodo jedli in bodo nasičeni," pravi psalmist, ko gleda v duhu odrešenje in sad odrešenja, sveto hostijo.

Ne smemo pozabiti, da vsa vse nadloge in težave sad izvirnega in dejanskega greha. Kristus nas je tako ljubil, da je opral naše grehe s Svojo krvjo. Zadošenje, katero je daroval Svojemu Očetu za naše grehe, je bilo obilno. Sveti Tomaž Akvinski nas uči, da se nam odpusti večna kazen, kadar se nam odpuste grehi po zaslu-

ženju Kristusovega trpljenja. Njegovo trpljenje pa nam koristi le tedaj, kadar se ga poslužimo z vero in ljubeznijo, kakor kadar prejmemo svete zakramente, posebno se zakrament svetega Rešnjega Telesa. Jezusovo trpljenje je daritev za odpuščanje grehov in kazni za grehe. Sveto obhajilo nam odpušča grehe posredno in neposredno; naša duša se združi z Zveličarjem, v čemur obstoji zadošenje in ljubezen. S čim večjim spoštovanjem in ljubeznijo prejmemo sveto obhajilo, tem več kazni za greh se nam odpusti.

Kadarkoli nas potere žalost in težave, kedarkoli "mešajo pijačo s solzami", pristopimo k mizi Gospodovi. Vsako vredno sveto obhajilo nam odpušči nekaj kazni za greh in tako olajša naše breme; kajti Bog ima potem manj vzroka, da nas kaznuje. Če pa je Njegova volja, da nas kaznuje, "kogar Bog ljubi, tega tepe," tedaj nam bo dalo sveto obhajilo moč in vstrajnost; potem bomo vedli, da bomo plačani za svoje trpljenje, ker bomo gotovi, da smo v milosti Božji.

Pogosto prejemanje svetih zakramentov pa nam pomaga še na drug način; da namreč večjo moč našim molitvam. Svetniki pravijo, da je molitev ključ do Božjega usmiljenja. Psalmist pravi: "Klič me na dan težave in rešil te bom." Sv. Jakob piše: "Ali je kdo izmed vas žalosten? Naj molí."

Nobena molitev ni Bogu manj dopadljiva, kakor pri svetem obhajilu. Jezus je pomagal vsakomur, kdor je zaupal v vsakomur, kdor je zaupal v Njega. Ali ne kažemo s tem svoje vere, da gremo k svetem obhajilu. Bog usliši molitev, katera prihaja iz čistega in nedolžnega srca. Človek ni nikoli bolj svet in popoln, kakor tačas, ko mu Jezus sam očisti srce. Zveličar nam je objubil, da nam bo dal vse, karkoli bomo prosili Očeta v Njegovem imenu. Pri svetem obhajilu Kristus molí za nami k Svojemu Očetu.

Vsega smemo pričakovati od Jezusa, ko se Ga ne samo dotaknemo, ampak sprejmemo v svoje srce. Dober je, usmiljen in krotek; pojdi k Njemu, revna duša, kliče te Tvoj najboljši tolažnik hoče biti. Čim večkrat Ga prejmeš v zakramentu ljubezni, toliko boljše boš okusil Njegovo sladkost.

Bodi trdno prepričan, da te bo Zveličar vlihal pri svetem obhajilu. Presele se v duhu k oni pojedin, kjer je objahal svoje apostole. Kako resni so. Vedo, da se je zgodilo nekaj skrivnostnega, vendar ne razumejo vsega. Ko so odpeli zahvalno pesem, so šli na Oljsko Goro. Kristus je bil z njimi in v njihovih srcih. V tem slovenskem času jim je rekel: "Če boste ostali v meni... boste uslišani, za karkoli boste prosili. Četudi bi ne bila tvoja prošnja nikoli vlišana, ne more biti odrečena pri svete obhajilu. V čim večjih težavah se nahajaš, tem večkrat pristopaj k svetemu obhajilu. Objubil ti je pomoč in držal bo dano besedo.

Nobena molitev pri svetem obhajilu ni prazna. Ko razložimo Zveličarju svoje nadloge, smemo mirno pričakovati Njegove pomoči. Ni prijatelja, Njemu enakega v zvestobi. Vsak človek ima križe in težave, kakor se Bogu dopade. Kdor ne mara iskati pomoči pri svetem obhajilu, naj se ne pri tožuje nad svojimi nadlogami. Podobno je lačnemu človeku, ki ne mara sprejeti povabila na pojedino. Krščanski stariši, vi boste nekoč odgovarjali za duše svojih otrok. Ničesar se vam ni bati, če ste jih navadili, da večkrat prejmemo sveto obhajilo; treba pa je, da jim sami date dober zgled. Kdor ima navado, da prejme sveto obhajilo z otroci vsaj ob večjih praznikih, je dosegel že veliko. Pravi katoličan, kateremu je v resnici mar zveličanje njegove duše, se ne bo zadovoljil s poredkim svetim obhajilom. Brez pogojnega svetega obhajila si ne moremo misliti pravega krščanskega življenja. Ne pozabi, da je Jezus pričujoč v tabernakelnu za vse in ledor Ga živa, bo živel vekomaj.

REV. J. PLAZNIK

KAJ NAS UČI NARAVA.

Priobčuje Rev. J. Plaznik.

DRUGO POGLAVJE.

Dokazi iz zvezdoslovja.

(Nadaljevanje.)

Naša zemlja se vrti na svoji poti okrog sonca s hitrostjo 18 in pol milije na sekundo, to je, 75krat hitreje, kakor kroglja iz topa. Če bi vlak, ki prevozi 60 milj na uro, začel iti zemeljsko pot okrog sonca, bi došel do konca po 1,200 letih. Zemlja napravi to pot v enem letu. Mi, ki živimo na zemlji, naredimo 1,500,000 milj pota vsak dan. Vendar je zemlja vedno na mestu v pravem času, niti za trenutek prepozna ali prehitra.

Mars hiti s hitrostjo petnajstih milj vsako uro. Njegova pot je 141,000,000 milj oddaljena od sonca. Pot okrog sonca v omenjeni razdalji napravi v 687 dneh. Okrog svoje osi se zavrti v 24ih urah, 37ih minutah in 22.67 sekundah.

Merkur, ki je najbližji sonca, obhodi 29 milj na sekundo.

Jupiter, največji izmed planetov, prepotuje 8 milj na sekundo in dovrši

svoje leto v enajstih letih, desetih mesecih in sedemnajstih dneh.

Nič manj natančno ne zasleduje svoje poti Saturn s svojimi enajstimi meseci s hitrostjo šestih milj na sekundo.

Pa pustimo planete in pojdemo k ne-premičnicam. Tudi te se gibljejo. Ne-premičnica je napačno ime. Pravih ne-premičnic sploh ni. O večini zvezd mislijo, da potujejo naravnost naprej s hitrostjo dvajsetih milj na sekundo. Ne-premičnica 61 Cygni, katero se vidi s prostim očesom, prepotuje 100 milj na sekundo; kosati pa se ne more z Arktuom in še nekaterimi drugimi zvezdami.

Tudi kometi hitro potujejo. Komet, kateri se je prikazal leta 1843, katerega pričakujejo zopet leta 2219, prepotuje 340 milj vsako sekundo.

Pa ne samo posamezne zvezde, planete in druga nebesna telesa se gibljejo po prostoru s čudovito hitrostjo, ampak cel solnčni sistem hiti v smeri "Alpha Lyrae" s hitrostjo 12 in pol milije eno sekundo.

Veliko je še drugih nebesnih prikazni, o katerih človeški razum skoro ničesar ne razume. Kometi, ti izgubljeni obiskovalci, kateri prihajajo iz zvezdnega kraljestva, da se poklonijo monarhu solnčnega sistema, se zde majhni prostemu očesu. Repovi teh čudovitih in lepih prikazni so dolgi od 10,000,000 do 100,000,000 milj.

Koliko lepega nas uči tudi to, kar se nam vidi, kakor megla, nebulas. Mislijo, da jih je okrog 150,000 raztrešenih po vesoljnem prostoru. O teh nebulah mislijo, da je skupina zvezd, katere niso nič manj lepe, kakor naš solnčni sistem. Nekateri nebulas imajo nad tisoč zvezd. Pergej jih ima okrog 2,000. Rimska pot, ki obkrožuje vesoljni prostor, sestoji iz zvezd y velikosti do osme svetlobne stopinje.

Le ker so tako oddaljene, se nam zdi, da tvorijo skupino zvezd ali svetlo meglo. Če bi se mogli postaviti na eno izmed teh zvezd v tej svetli megli in pogledali na našo solnčni sistem, bi se nam tudi zdelo vse skupaj kakor nekaka svetla megla.

(Nadaljevanje sledi.)

JAPONCI.

Živo se še spominjam, kako nas je okoli leta 1885, na mariborski gimnazij naš prijubljeni profesor zgodovine Lang prvokrat podrobneje seznanjal s čudovitim narodom japonskim, ki je menda ravno takrat v svojem cesarstvu uvedel parlamentarizem. Za takrat je, če se ne motim, značilni geolog prof. Sness, prvič oblikoval izraz: "rmena nevarnost".

V tistih časih smo še malo vedeli o Japoncih. Ruskojaponska vojna nam je nudila priliko, da smo jih nekaj boljše spoznali. Pa še dandanes so Japonci v očeh Evropejca več ali manj niganjka.

Poznavalec Japonske, Aleksander Dillmann, piše o njih med drugim tako-le:

Nobenega naroda še ni svet v toliki meri premalo in v toliki meri previsoko cenil kakor Japonce. Sodba o njih je še danes dokaj različna. Vzrok je ta: Ze samo po sebi je težko, ustvariti si pravo sliko o tem narodu; poleg tega pa se še zlasti zadnja leta, neprestano izpreminja. Japonska izza treh — štirih let je bila čisto drugačna kakor je današnja. Sila in vihravost, s katerima se je ta dežela, včasih naravnost na smešen način, polastila evropskih naprav, sta nanjo docela posebno upihvali. Tada hitrost, s katero je Japonska napredovala, ni v pravem razmerju z notranjo močjo njene rasti.

Tujec, ki pride na Japonsko, dobi le malo kaj, jasno sliko. Če je vplivna oseba, skrbe Japonci po izredno pozornem spremljanju, da potuje po natančno določenih črti. Na svoji poti ne zgleđa ničesar, kar oblastva noče, da bi videl. Tudi navadnega spejleja, če le mogoče, na široko cesto evropskih turistov: Kobe — Kyoto — Yokohama — Tokyo — Nikko, morda tudi v gore: v Miyanoshito, in čez notranje morje na sveti otok Miyajima. Kdor bi hotel kaj drugega videti, ne more naprej, če ne pozna japonsčine, če se popolnoma ne prilagodi japonskemu načinu življenja, in zlasti, če nima posebnih priporočilnih listin od oblasti.

Japonska je še dandanes dežela ugank. Japonci so mojstri v umetnosti prevare. Jezik jim služi za to, da zakrivajo, kaj mislijo. Kadar sklepata Japonca kakšno kupčijo, govorita cele pol ure morda o česnjavih cvetih, nadaljne pol ure se drug drugega molče oprezujeta in le tri minute govorita navidezno mimogrede, o kupčiji. Japonci uporabljajo namreč umetnost "dšiu-dšitsu" nele v rokoborbi, marveč tudi pri kupčijah. Japonec smatra za najvišjo umetnost, da v boju uporabi moč nasprotnikovo svojemu lastnemu navalu in napadu v korist in nasprotniku s pomočjo nepričakovane poteze škodovati z njegovo lastno silo. Ta "dšiu-dšitsu" se opaža v japonski trgovini, veleobrti, v politiki. Kar Japonci sedaj nameravajo proti Nemčiji, ni drugo kakor majhen "dšiu-dšitsu". Značilno je, kako se Japonci boje vohunov; zlasti se to pokaže, če sumijo v kakem potniku nemškega častnika. Ako zapazijo, da imaš s seboj

fotografski stroj, bodi gotov, da te bodo oči japonskih oblasti povsod z izredno prijaznostjo spremljale.

Tukaj velja pač spregovoriti: Kdor ni bil za pečjo, ne hodi drugega za peč iskat! Znano je namreč, da so Japonci v tej stroki nedosegljivi mojstri. Iz rusko-japonske vojne vemo, da so imeli Japonci takrat na tisoče preoblečenih vohunov. "Kitajski" sluga carskega namestnika Aleksejeva je bil v resnici major japonskega generalnega štaba in "kitajski" krčmar v Port-Arturju, pri katerem se je ruski generalni štab naslajal na kulinarčnih posebnostih, je bil v resnici japonski mornariški častnik. Japonci pa imajo tudi izredne lastnosti za ta posel. To so: zaničevanje smrti, goreče domoljubje, naravna nadarjenost, mirnost in prisotnost duha.

Kar se tiče hrabrosti in vojaških vrlin Japoncev, smo jih spoznali že v vojni s Kitajsko, občudovati pa smo jih morali v vojni z Rusijo, zlasti pri naskoku na Port-Artur, v bitki ob reki Yalu in takrat, ko so uničili mogočeno rusko brodovje, ne da bi sami izgubili le eno ladjo.

Svojo moč so črpali Japonci doslej iz svoje vernosti. Državna vera, "Shintoizem" je obdovanje narodnih junakov in pradedov, torej vera domovinske ljubezni.

Poznavalci pa so začeli dvomiti, ali bo ta moč še tudi v naprej obstala. Velike izpremembe, ki se neprestano vrše na Japonskem, izpodjedajo moralno vrednost naroda in s tem tudi njegove vojaške vrline.

Značilno je, da so Japonci pokazali Nemcem, kakor le-ti trdijo, grdo nezahvalnost. Kajti na Nemškem so se Japonci največ naučili. Cele japonske proučevalne komisije so prepotovale vso Nemčijo ter presadile na domača tla vse, kar so videli dobrega v nemški državni upravi, v vojaštvu in gospodarstvu. V resnici je bil upliv v Nemčiji uspešno prepričan, kar je Japonska pozneje v ruski vojni z velikimi žrtvami vendarle dosegla. Odtoč sovraštvo proti Nemčiji, ki se sedaj izkaže celo v berilih šolskih knjig, katera mrgole največjih neumnosti glede Nemcev in najrjese obrekovanja Nemčije, dočim je Japonska "najpopolnejša dežela, japonski narod pa prvo ljudstvo na svetu!"

Zadnja leta je evropska kultura pri-

nesla na Japonsko tudi svoje miazme. Govori se o podkupljivosti vrhovnih voditeljev japonske mornarice in o podobnih prikaznih v trgovini, v vojaštvu, pri oddaji javnih del itd. Stari general Nogi je izvršil "harikiri", ker ga je bolelo, da "stara" Japonska umira in na njeno mesto stopa modern o-mehkužen rod. Za Japonce, ki so bili poleg Kitajcev politično najkonservativnejši narod, ni dobro znamenje, da so se jim začele sline cediti po razirjenju moči proti zapadu in da so se spustili z Angleži v umazane kupčije.

ZDRAVJE.

Samo četrt urice.

Star pregovor pravi: "Dobro je po obedu počivati, ali 1000 korakov hoditi."

Vsak bode sam razvidel po svoji lastni naravi, kaj je njemu za razvoj in okrepitev njegovega telesa najbolj potrebno.

Zakaj občuti po obedu naše telo neko utrujenost in zaspanost, katero včasih, posebno o vročem poletnem času komaj premagamo, je razvidno iz sledečih razlogov.

Kakor ima vsak posamezni organ človeškega ali živalskega telesa naloge izvrševati svoje posebno delo, ravnatoko jo ima želodec v prvi vrsti, zato se po vsi pravici imenuje gospodar človeškega in živalskega življenja. Da nam ne opoša ta gospodar, je treba skrbeti za zdravo in dobro pripravljeno hrano in tudi primeren presledek, oziroma počitek za prebavo.

Po vsakem delavnem organu našega telesa se pretaka večja množina krvi, ki ob enem druge manj ali nedelavne organe oslabi in tako provzroča utrujenost telesa. Razvidno je torej, da ob času, ko ima naš gospodar želodec največ opravila s prebavo, rabi največ krvi, zato se nam po obedu najbolj toži in smo najbolj utrujeni.

Delavci v tovarnah in drugje imajo premalo počitka po obedu.

Če opazujemo goved in tudi razne druge živali, vidimo, kako si po svojem naravnem nagonu po krmiljenju počise vsake svoje ležišče, kjer v miru počiva in prebavi hrano. Duševno in telesno delo po obedu ni zdravo. V prvem slučaju bi zahtevali možgani večjo množino krvi, v drugem slučaju pa delavne mišice, zato bi želodec radi pomanjkanja krvi svoje delo opravil le deloma in provzročal oslabelost, iz katere bi se izcimile pozneje razne bolezni.

Za otroke, kakor tudi za duševno

preobložene, zlasti nervozne ljudi je kratek počitek po obedu neprecenljive vrednosti.

Debelim, polnokrvnim in na želodcu bolnim ljudem se svetuje, drugo polovico pregovora, 1000 korakov hoje, ali malo gibanja, počitek pa pred obedom. Otroci ne smejo nikdar oblečeni prespati svoj popoldanski spanček, vedno slečeni, ker obleka ovira izhlapovanje telesa, odrašeni pa ne v pretisnih oblačilih, ker bi pritisk na želodec preprečil želodčnim sokovom prebavo in izločitev hrane.

Najbolj zdravo je ležati na desni strani, ker na hrbtu pritiska polni in teži želodec na pod njim ležeče krvne cevi, na levi strani pa obteži cela desna polovica telesa srce, kateremu otežuje delovanje.

Naš popoldanski počitek ne sme trajati cele ure, ker bi bil v tem slučaju škodljiv celemu organizmu, ampak če nam je ležeče na našem zdravju, samo četrt urice, ki nas bode gotovo poživila, da se z novimi pokrepčanimi močmi dvignemo veselo na delo.

Zanimiv spomin iz bulgarske zgodovine.

Že tedaj, ko je bil za bulgarskega kneza izvoljen Aleksander Batemberški, je veljal za resnega kandidata za bulgarski prestol danski princ Valdemar, brat umorjenega grškega kralja Jurija. Ko je moral Batemberg zapustiti Bulgarijo, so Bulgari takoj stopili v zvezo z danskim dvorom z namenom, da izvolijo princa Valdemarja za kneza. Toda njegova mati kraljica Lujiza je temu iz vseh sil nasprotovala, sklicevaje se na to, da so interesi Bulgarov in Grkov tako različni, da na trajen sporazum teh dveh narodov niti misliti ni ter bi utegnili priti do tega, da bi si stala brata z orožjem v roki nasproti, kar bi bilo strašno. Kljub temu je bil Valdemar 10. novembra leta 1886. izvoljen za bulgarskega kneza. Toda kraljica ni mirovala in njeni nasveti so tako delovali na princa, da se je v treh dneh odpovedal. Nato je bil izvoljen Ferdinand Koburški. Materino srce je slutilo prav.

NAPRODAJ 2 HIŠI IN 4 LOTE NA

431 do 437 N. Eastern Ave., Joliet. Ena ima 10 sob, 2 kopališča, 3 umivalnice, prostor za 3 družine. Ena hiša s 6 sobami, vse moderno. Več pove tam Mrs. J. D. Paige. 324

VELIKONOČNE OBLEKE. Kupite si spomladno obleko za Velikonoč pri nas, kjer najdete največjo izber, najnovejše mode, najboljše blago in najlepši kroj. Prodajamo jih vsak dan po \$12.50 DO \$25.00. Istotako imamo največjo zalogo vsakovrstnega pohištva. Kovinske postelje polne velikosti, zdaj \$1.50 do \$5.00. THE EAGLE Math Simonich, Mgr. 406-8-10 N. Chicago St., Joliet.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915

Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Vstanovljena 29. novembra 1914

ORUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA NEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

- Fredsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
- I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
- II. podpredsednik.....GEO. WESELICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
- Tajnik.....JOSIP KLEPEC, Woodruff Road, Joliet, Ill.
- Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
- Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

- JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
- MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
- JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

- ŠTEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
- JOHN JERICH, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
- JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEK, JOLIET, ILL.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani(icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsilvaniji z dovoljenjem glavnega odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljave se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

Društveno vesti.

Joliet, Ill., 28. marca. — Društvo Sv. Družine št. 1, D. S. D., je imelo v nedeljo svojo mesečno sejo.

Na tej seji je dovolilo izplačati bolno podporo sledečim:
Bratu Marko Plut za 30 dni. \$ 30.00
Bratu John Polmin za 24 dni. 24.00
Bratu John Tomec za 18 dni. 18.00
Bratu Math Štukel za 21 dni. 21.00
Sestri Kat. Bluth za 12 dni. 12.00

Skupaj ta mesec.....\$ 105.00
Prej izplačano bolne podpore \$2658.50

Skupaj v 21. mesecih.....\$2763.50
Društvo je nadalje sklenilo prirediti svoj tretjeletni izlet ali piknik koncem meseca julija in naročilo je odboru, da naj najme park in stori primerne predpriprave.

Vsem članom in članicam vesele velikonočne praznike!
Odbor.

Joliet, Ill., 28. marca. 1917. — Društvo sv. Cecilije št. 12 D. S. D. bo imelo skupno velikonočno spoved in sv. obhajilo, in sicer spoved dne 31. marca, skupno sv. obhajilo pa dne 1. aprila pri osmi sveti maši.

Nadalje naznanjam, da se bo vršila ravno isti dan, to je v nedeljo 1. aprila vedna mesečna seja ob 2. uri popoldne. S sestriškim pozdravom
Mary Stefanich, tajnica.

ČUVAJNICA ŠT. 50.

Zalostna povest.—Sp. Ratiški.

Tam nekje ob dolenski železnici stoji čuvajnica številka 50. Zidana je sredi gozda, lepega temnega bukovega gozda. V njej prebiva čuvaj s svojo ženo in peterimi otroki. Čuvaj, Jakob po imenu, je že priletel mož, šteje že skoro petdeset let. Ni še sključen, hodi še ravno, postava je še močna in visoka.

Večkrat je prihajal k nam v vas. Vstavlil se je gotovo vselej pri naši hiši. Bil sem še takrat otrok, pa me je večkrat zvalil k sebi v čuvajnico v gozd. Prav rad sem tjakaj zahajal, ker tiste ure so se mi zdele vedno kratke in zabavne. Veselil sem se vsikdar prihoda vlaka; ne vlaka samega, temveč onega šuma, ki zavlađa po gozdni tihini, kadar priplopi vlak. Nepopisno vzradošen sem bil vedno, ko sem prisluškoval to šumenje. Stopil sem čisto k progi in poslušal...

Iz daljave je prihajal šum, hrup so-pihajoče lokomotive, odmev tega šuma v gozdnih dolih in vse se je vedno bolj in bolj bližalo; bilo mi je vedno veselo pri duši, ko se m občudoval ta krasen šum gozdov, drevinskih vrtoč in hrup drevce lokomotive. Vedno bliže in bliže je prihajal vlak; tankaj za ovinkom je pričel ropotati po tračni-

cah, vsak hip je moral biti tu; in res se je prikazal stroj z vzdigajočim se dimom in za njim cela vrsta železniških vozov, obloženih z lesom, premogom. Pri tem pogledu mi je izginilo vse veselje do vlaka, obrnil sem oči proč od njega, le zrl sem na čuvaja, ki je stal z rudečo zastavico kraj mene. Držal se je dostojanstveno, možato. Zrl je v ropotajoč vlak, oko se mu je iskriilo, bil je navdušen.

"Spriček!" tako sem ga vedno klical "kako je to, da ste vselej pri vlaku tako veseli in navdušeni?"

"Kaj boš ti mali še vedel. Ko boš starejši, boš že razumel moje veselje, kasneje ti bom povedal. Sedaj še ne bi razumel."

"Zakaj ne?"
"Lej no!"
Prosil sem ga, a ni se dal preprostiti, držal je zase, a ker je kmalu nato odšel iz čuvajnice in se preselil na drugo progvo, nisem nikdar izvedel za to njegovo veselje.

Po odhodu vsakega vlaka je odšel gledat progvo in dostikrat je vzel tudi mene seboj.

On je koračil po pragovih, opiraje se z močno palico in včasih je tuptam potkal s nadivom po tračnici; a jaz sem tekkel po stezi kraj proge, kolikor so mi pač dale moje nožice. Med potjo sva se večkrat ustavila in pričel mi je praviti, zakaj mora imeti rudečo zastavico, zakaj mora včasih priviti kak vijak na tračnicah.

Bilo je nekega junijevega dne. Hodila sva po gozdu in nabirala jagode. Kar naenkrat se je on ustaval in globoko vzdihnil. Nekoliko časa je tako molčal in nato hitro odšel domov. Nisem vedel, kaj se mu je zgodilo, žalosten sem bil, da ni bil striček vesel.

Drugi dan sem zopet prišel k njemu, dobil sem ga, ko je ravno sedel pri čebelah; povedati moram, da je bil Jakob velik prijatelj čebel, in v svojem čebelnjaku je imel včasih do trideset panjev.

S strahom in boječje sem pristopil k njemu in plaho sem ga vprašal, zakaj se je bil večeraj naenkrat užalostil.

Nekaj časa je molčal in kadil venomer pipo, nato pa je pričel praviti:

"Bilo je pred petintridesetimi leti, štel sem takrat ravno petnajst let. Večji sem že bil od tebe. Doma sem bil pri stariših tam nekje na Gorenjskem. Moj oče je bil trden kmet; imel je obširno posestvo, desetletno glav živine. Poleg mene sta bila še dva brata in ena sestra, vsi starejši od mene. Matere nismo imeli več. Zivel smo zadovoljno in srečno.

Zadela nas je naenkrat nesreča, vsled katere smo postali čez noč be-raci, brez strehe. Prišla je huda ura, strela je udarila v hišo in pogorelo je vse poslopje do tal; živino smo komaj rešili in nekaj obleke. Stali smo v dežu brez živčja, brez strehe. Dobri sosedje so nam toliko pripomogli, da smo pričeli zopet staviti novo hišo. Pripeljali so nam kamenje, opeke, peska toliko, da je bilo dovolj. Zidanje je šlo hitro izpod rok, ker dobre roke so nam bile vedno na pomoč. Samo lesa je še manjkalo za podstrežje.

Nekega dne, bilo je to ravno na neko sredo, in nikdar ne bom pozabil, smo šli z očetom v gozd sekati smreke. Doma je ostal starejši brat in sestra pri delavcih, oče, drugi brat, jaz in še trije drugi tesarji smo pa šli v gozd. Bilo je takoj pri prvi smreki, katero sta podžagovala oče in brat. Smreka je stala na skali, bila je visoka, debela in gladka.

Oče je stal z eno nogo oprt ob nek-grm, z drugo je pa klečal na skali.

Komaj sta zažagala čez polovico v deblo, kar je prihrul hud vihar, močan zračen tok; ker je stala smreka na skali ravno v neki grapi, stala je čisto sama, zamajal je smreko vihar, zavrtel jo in jo podrl. Z velikanskim hruščem je padla po grapi, zvrnila se je v ravno nasprotno stran kakor so jo mislili podreti. Zaprl sem oči, ker nisem mogel gledati groze, ki se je godila pred mojim očmi. Še sem videl, kako se je zavrtela mogočna smreka in padala na očeta...

Upal si nisem pogledati na grozno mesto. Z grozo sem se ojunčil in in zagledal sem ležati smreko po tleh, in pod njo zmečkanega očeta...

Bil je grozen pogled!
Oče je bil padel na skalo in čezenj drevo; pretrgalo ga je na dvoje, kakor da bi ga prerezal stroj. Deblo ga je bilo pritisnilo na oster skalni rob. Vsa skala je bila krvava...

Brat je kar strmel in ni se zavedel nikdar več. Revež je zblaznel...

Z ostalimi delavci smo spravili ubitega očeta domov. Žalost je vladala v celi vasi...

In kadar grem na ta dan v gozd, vselej vidim pred seboj ono krvavo skalo, na njej polovico trupla mojega očeta; groza me obide in žalosten postanem.

Tako je bilo tudi večeraj."

In po teh besedah je končal. Ob-molknil je, zadržal se je v daljavo, v gozd, kjer je naenkrat izgubil dva svoja draga, očeta in brata.

Pustil sem ga v žalostnem premišljevanju in tudi jaz sem potrpt odšel domov...

Lužičani, lužiški Srbi, Sorbi ali Vendi

so zadnji ostanek Slovanov na nemški zemlji, izumirajočih pod nasilno germanizacijo. Po selitvi narodov so se ti Srbi naselili med Salo, Bobro, Havelo in Krušnim gorovjem ter so tvorili ogromen slovanski narod. Svet med Berlinom, Lipskem, Draždanimi in Frankobrodem je bil slovanski ter so sledovi v imenih mest, trgov in vasi, rek in gor še do danes ohranili vsaj deloma svoj slovanski koren. Nesloga, popustljivost, brezbriznost Srbov so pomagale nasilnosti Germanov, ki so obkolili Slovanov z železnim, vedno bolj zožujočim se obročem in jim vzeli svobodo, vero in končno tudi narodnost. Srbi so se tajali kakor sneg pod vročino, in danes je ostalo od nekdanjega večmilijunskega naroda jedva še okoli 150,000 duš. L. 929. jih je podvrget nemški kralj Henrik I. in l. 968. jih je nemški cesar Oton I. prisilil s krvavo krutostjo, da so sprejeli krščanstvo. Kasneje so imeli Srbi ali Sorbi razne nemške vladarje, in neštevilne vojne so iztebile Srbe z ognjem in mečem. Leta 1526. so padli celo pod Avstrijo ter jih je cesar Ferdinand I. zaradi protestantstva silno preganjal in zatiral. Danes so Srbi razdeljeni v Gornje in Dolnje Lužičane ter žive v Sasi in Prusiji. V saski Gornji Lužici jih živi še nekaj nad 30,000, v pruski Gornji Lužici nekaj nad 50,000, v pruski Dolnji Lužici pa nad 45,000 duš. Sasi stopajo z njimi, ker jih je pač le še malo, dosti človeško, in je kraljevska saska rodbina Srbom dokaj naklonjena. Brutalni Prusi pa seveda ne poznajo sentimentalnosti. Večinoma so lužiški Srbi e-vangelsko luteranske vere, večina saskih Lužičanov Srbov pa je katoliška. Ohranili so svoj jezik, svoje šege in navade ter narodno nošo. Večinoma so kmetje in delavci, a imajo tudi zastopnike vseh srednjih stanov: profesorje, duhovnike, žurnaliste, učitelje, trgovce in obrtnike, ki so zavedno narodni. Žal, da jim je vera — kakor Slovacom — razcepila celo literaturo, tako da pišejo luteranski Srbi v drugem in katoliški Srbi v drugem narečju. Pametni Srbi se zdaj trudijo, da bi se ustvaril kompromis ter da bi imeli vsi enoten književni jezik. Mesto Budišin (Bautzen) ob gorenji Sprevi je središče saskih Srbov. Tam imajo svoj Narodni dom s tiskarno, narodnim muzejem, knjižnico, čitalnico in društvi. Na starem budišinskem pokopališču leži mnogo slavnih srbskih prvoborniteljev. Žal, da imajo poyosd seveda le nemške napise. — Usoda lužiških Srbov čaka Slovence, ako bodo ostali nesložni, narodno mlačni in če ne bodo znali knađu centi gesla Svoji k svojim!"

Ženski paradiz.

Misijonar J. W. Leuschner je v "Vestniku geografske družbe" v Jeni popisal svoje potovanje po južni Kitajski in poročal o doslej maloznanem narodcu Jaucem. Ta čudni narod prebiva po hribovitem ozemlju, ki meji na pokrajine Kwantung, Kvanigsi, Kiangsi in Hunan. Jauci so zelo bojeviti, starodavnim šegam zvesti in vsakemu napredku sovražni. Zanimivo je, da zavzema med Jauci ženska večjo svobodo in večji ugled kakor moški. Ako je mož surov, skop, brezbrizen in len, ga sme žena zapustiti. Žena se sme vrniti k staršem — ali pa se zateči k drugemu možu. Čeprav njen prvi mož ve, kje je, nima pravice, niti moči, prisiliti jo k vrnitvi. Vzlic temu pa so tudi med Jauci zakonski pari, ki se nikdar ne ločijo in ki žive zvesto skupaj

do smrti. Snubiti more le ženska mo-ža, nikdar pa ne moški ženske. Kadar imajo Jauci svoje veselice, pojo ženske kratke pesmice, s katerimi pozivljajo moške na ples. Vsaka ženska, ki hoče plesati, poje moškemu, ki ji je všeč. Moški sme na tak spev ali molčati in čakati, da mu zapoje druga, ki mu je ljubša, ali pa odgovori z enako prijazno pesmico ter gre plesat. Med Jauci torej vedno le ženske volijo, moški pa volitev ali sprejmo ali odklonijo z molkom. Na tujce so Jauci zelo ljubosumni ter jih zapode preko meje, ker se boje za svoje žene. Fotografov se silno boje. Neki Anglež je moral pobegniti, ker je s svojim fotografskim aparatom "lovil ženske duše". Ženske, ki jih je Anglež s svojim črnim zabojem "ustrelil", so jokaje pritekale k svojim možem ter tožile, da jih boli srce, ker jim je Anglež ujel dušo. V splošnem je Jaucem zakonska zvestoba brez pomena. Navadno ima poleg žene še ljubico in žena ima poleg moža še ljubimca — prijatelja. Vsi trije ali vsi štirje pa so med seboj prav prijazni in uslužni, ne poznajo nobene ljubosumnosti ter žive včasih celo pod isto streho. Hišni prijatelj ima skoraj iste pravice kakor zakonski mož, in hišna prijateljica se zakonske žene ne boji in tudi prav nič ne strahuje. Razmere med Jauci so torej še uprav rajske, in kulturni Kitajci jih iz dna duše zaničujejo.

Neusmiljene ženske.

Tiha ali pa tudi glasna, a gotovo goreča želja marsikatero ženske je, da bi mogla nositi na svojem klobuku ali slamniku, pristno peresje rajčic ali čapelj. To je fino, nobel, prekrasno! Ne pomislijo pa te ženske, koliko krasnih ptic morajo ugonobiti, da dobe vsa ta peresa. L. 1911 so samo v Londonu prodali 28,281 rajčic, torej so jih morali tudi toliko pobiti. S Francoskega, kjer je pri industriji peres zaposlenih 50,000 delavcev in delavk, so vpeljali na Angleško v enem letu za 100 milijonov frankov peres, in sicer za 21 milijonov čaplinih in 41 milijonov nojevih peres. Koliko ptičev morajo torej pobiti vsako leto po svetu, da se morejo ženske ponášati s finim okrasjem! Človeška brezsrčnost res ne pozna nikakih mej!

WILLIAM METZGER

republikanski kandidat za pomožnega supervizorja.

Mr. William Metzger je znan salunar na vogalu Ruby in Broadway ulic. Malo je naših volilcev in volilk, ki bi ga ne poznali. On je znan, kot dober in pošten mož, zato je vreden, da se ga zopet izvoly prihodnji terek ob občinski volitvi.

Za pomožne supervizorje bodo volile tudi ženske, zato naj tudi one gredo na volišče in oddajo svoje glasove.

Volite za prihodnji terek v navadnih prostorih, kakor ob predsedniških volitvah in se otvori ob 7. uri zj. ter zaključijo ob 5. uri popoldan.

Naj bi šel vsak mož in žena na volišče in oddal svoj glas za g. Wm. Metzger, ki se vam tu priporoča.—Ad.

V šoli.

Učitelj: "Mihec, kaj dobivamo od ovice?"
Mihec: "Volno."
Učitelj: "Čemu rabimo volno?"
Mihec: (molči).
Učitelj (hoteč mu pomagati): "No iz česa pa imaš ti suktnjo?"
Mihec: "Iz očetovih hlač."

Čim prej.

Grk je hotel oženiti svojega šele 13-letnega sina, a žena mu je ugovarjala češ: Počakaj še vendar par let, da pride sinko k pameti. — Tiho, žena, je odgovoril mož — čim prej tem bolje, da se oženi, kajti če pride fant k pameti prej, se potem sploh ne bo hotel oženiti.

Iz malega raste veliko!

Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po

3%—tri od sto—3%

na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pa pisмено. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.

Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital in rezervni sklad \$400,000.00

ROBT. T. KELLY, pred. CHAS. G. PEARCE, kassir

KUPITE DOM DOKLER DELATE STALNO.

PRIPRAVITE SE ZA SLABŠE ČASE.

Prodam vam cel akcr črne zemlje poldrugo milijo od Court House v Jolietu za toliko, kot stane ena lota v mestu. Lepa prilika za vrt in grede. Zemlja je dva bloka od kare ob dobri trdi cesti.

Kupite zdaj predno se cene zviša.

RUGAR YOUNG

611 Woodruff Building Joliet Illinois.

Imam na prodaj tudi prostore za trgovino in stan na Jackson, Liberty, Williamson, Virginia in drugih cestah.—Urad odprt v soboto od 7.—9. ure vz.

Sem Dobrijevič

Hrvatsko-Slovenska GOSTILNA

805 NORTH CHICAGO ST. JOLIET, ILL.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel gostilno, ki jo je imel g. Jim Horvat, kjer bom vedno najboljšo postregel vsem starim in novim odjemalcem. Pri meni bo vsak vedno dobro postrežen s domačimi in importiranimi pijačami. — VSI DOBRODOŠLI!

Boljše Zobovje za Manjši Denar

Navadno plačate dvakrat več za zobe kot bi morali plačati, ali pa dobite napol slabejše delo.

Pri nas se vam ne bo kaj podobnega primerilo, ker mi tega ne dovolimo.

BEST 22K GOLD
Crowns
AND
Bridgework
vsak zob \$5.00

PLATES \$5.00 in višje.

Imamo najboljšo gumnaste in kovinske les.

PREGLEDAMO ZOBE ZASTONJ.

Izderemo zobe brez bolečine s Vitalized Air.

Odprto zvečer in ob nedeljah v jutro.

Lady Attendants Always Present

Burrows DENTIST

D'Arcy Bldg, 2nd Floor Corner Chicago and VanBuren Sts.

BISERI.

Povest. — Spisala Lea Fatur.

(Dalje.)

VIII.

Skozi odprta okna se je smehljalo krasno majnikovo jutro v saloto, slisal se je Sočin šum, žvrgolenje ptic, glas zvonov. Gospa Kamenska in hčerka, ki sta sedeli s Salliejem pri zajutru, sta bili zamišljeni, blede. Sedež na levičnici gospodinje je prazen, nanj uha je pogled skrbne matere. Pobitost je v licu, v trudni kretnosti roke. Telesno sedi tu, z dušo, s skrbno materinsko dušo pa sledi sinu... Danes se urednici, kar mu prerokuje že ves mesec... Kako bo prenesel vročekrvni mladenič prevaro ljubezni? Za njega se boji, z njim trpi mati. Poslušaj, trepete... Ne hrže konj na dvorišču? ne prihaja sin?

"Ne vznemirjajte se vendar tako, milostljiva," tolaži Salle, "morda ni še prišla ura neizbegne razjasnitve, in če, boljše tako. Enkrat pač mora prenesti Angelik. Morda pa preboli moj ponosni prijatelj vse lažje, nego mislimo. Čas zaceli vse rane, kaj ne, gospica Rozika?"

Otožno se nasmešne drobne deklice blede obrazek, njene rjave oči izražajo dvom. "Ne čas," odgovarja igraje se z resnimi namiznega prta, "ne čas, božja pomoč; z njo ozdravi tudi Angelik, ozdravi skoro."

Rozika upre jasni pogled v Sallaja. Mir, krepka volja duše, ki je premagala samo sebe, ji seva raz čelo. Zaman vprašuje prijateljev pogled. Čutil je že več dni, da bojuje nežna deklica težki dušni boj, danes vidi, da je končan boj — ali kaj je premagala, zakaj?

Je velikega življenja, iz prestolnice civilizacije je bil prišel Salle. Človek, ki je bil pripravljen norčevati se iz malomestnosti, iz tesnosrdnih malomestnih ljudi; mož, ki je bil prepričan, da ni življenja razen v Parizu, da zna jo le Francozinje konverzirati, oblačiti se. Pa kako naglo se je čutil domačega v tistem gradu, pri dobri, plemeniti rodbini. V družbi preproste deklice, skromne graščakinje, ni pogrčal občevanja s pretirano finimi damami. V ugodnem zraku, mirnem, selskem življenju, se posvežil, pomladil. Rdečica je zdaj prelivala poprej rumenkasto polt, oko, ki je gledalo prej tako trezno, je gorelo v mladostnem ognju. Sam je pravil, da se čuti pri svojih petinidesetih letih kakor dvajsetletni mladenič. Gospa Kamenska se je veselila, da ugaja gostu bivanje pri njih. Spoznala je njegovo odkrito naklonjenost in ker je vedela, da sluti in vidi, da jih nekaj tare, zato mu je zaupala svoje težave. Bil je praktičen, izkušen mož. Cenil je Elviro, uvaževal njeno praktično mater, označil Martino za lahkomiselnega otroka, Collettijeve za brezdušne intrigante. Svaril in ustavljal je Angelika, toda... Ustavi solnce na potu, reci ognju, da ne gori! Vse zaman, dokler ne pade zlato z oboževanega kipa, dokler ne ohladi čas s svojo mrazlo roko vroča čustva.

"Seveda ozdravi," je vzdihnila mati na Rozikine besede. "Vi mislite, gospod Salle? Meni pravi sreča, da izve danes resnico. Saj ste slisali včeraj od Elvire, da je bila gospa Vidonijska zelo razburjena. Gotovo je urednici laže povedala. Kaj naredi, ako se ne vrne Angelik k Elviri, sam Bog ve."

"V vsakem slučaju imate na svoji strani prijatelja," se prikloni Salle. "Vem in sem vam hvaležna," mu stisne gospa roko; "kako redek je ne-sebični prijatelj."

"Vsi smo egoisti," se nasmešne Salle, "morda imam tudi jaz sebične namene," — pogledal je pomenljivo Roziko. Pa deklica, ki je včasih tako vesela v obnašanju z njim, se ogne pogledu; v sina zamišljena mati pa ne zapazi, da se obnaša Rozika danes drugače kakor sicer proti ljubljenu gostu.

Težak korak prihaja po stopnicah, materi zatrepeče srce. Rosno glavo po koncu, plamtčih očeh, ponosen, srečen, je bil odjezdil Angelik; spremljal ga je raz okno materin pogled. Truden, uničen, kakor Adam izgnan iz iz raja, se vrača zdaj. Smrtno blede je lice, lažje padajo v neredu po čelu, žile so napete, roka trepete, plamt o-ko, toda plamt v silnem sfdu.

Naglo, kot da ga hoče braniti na svojem srcu vsega hudega, stopi mati sinu nasproti, in ga povede v svojo spalnico. Rozika pogleda Sallaja, pogleda križ na steni... V kreslo pred klečalom sede mati, pa sin ne sede k njenim nogam, da potopi, zaupa; nemirno hodi po velikih sobi, škrt z zobmi, stiska pest — išče sape... Z razburjenim glasom se obrne k materi. "Oprostite, mama, da sem te žalil, da ti nisem verjel. Za bedaka so me imeli... Pa maščujem se jim... Kakor psa so me spodili izpod svoje strehe — tudi jaz jih zapodim... Mati, povej mi natančno, kako je bilo s teto Brigito, da se osvetim za krivico, storjeno otroku, da pokažem svetu podlost teh ljudi."

Tožen nasmeš igra okrog stisnjenih

materinih ustnic; roke sklenjene na kolenu, sledi s sočutnim pogledom nemirnim sinovim korakom. Ona ve, da govori sin tako le v prvi jezi, da se izpremeni jeza v žalost, da bo njen ponosni sin še danes jokal, da ga bo morilo še dolgo čustvo zavržene, prevarane ljubezni. Vendar mu hoče ustreči in pravi:

"Tete Brigitte in strica se spominjaš; veš, da je trgoval stric na veliko, zalagal male trgovce. Imel je vilo, palačo v mestu in precej denarja. Srečno sta živela, dokler ni prišel v Gorico Colletti, lačen, brez strehe. Pa imel je lepo ženo. Znala se je prikupiti Žebromu, preskrbel je Collettiju trgovino in zahajal pridno tja. Brigita je hiralala od žalosti, se solzila nad malo Ivanka, katere oče ni več pogledal..."

"Spominjam se tete Brigitte," je ustavil mater Angelik; "vidim jo pred seboj, kakor sem jo videl zadnjikrat. Visoko, blede, v dolgi plišasti jopi, pajčolan na lasih, neizmerno žalostni očeh. Taka je bila tisti zadnji večer, jaz, deček nisem razumel njenega gorja."

"Da," je prikimala mati. "Jesenski večer je bil. Pripeljala sta se bila k nam s samodrečim. To je tisti, s katerim se vozi Martina. Brigita je tožila, jaz sem očitala Žebromu, da spravi ženo in otroka v grob. Bilo mu je hudo, obljubil mi je, da pusti Collettijevo. Saj ni bil ne hudoben, ne lahkomiselni človek, toda ta ženska je imela neko demonsko moč nad njim, ni se je mogel otresti. — Ko sta se odpeljala, je postalo meni zelo čudno. Zdelo se mi je, da joče veter, da toži Soča..."

"Spominjam se, mama. Ostala si dolgo v moji spalnici, molila sva. O, takrat sem še molil, veroval..."

Angelik sede k materinim nogam in stisne vročo glavo v njeno krilo. Rahlo poboža mati sinovo glavo.

"Se boš molil in veroval, Angelik, in odpuščal. — Nisem imela prazne slutnje tisti večer, kakor veš. Žebrom je zadel pri Pnevmi ob ovinku ceste v zid. Dobil je rano na glavi. Že bolelna, slabotna teta se je pretresla, prestrašila. Več ur je ležala na cesti v omedlevici, ker ni bilo nikogar v bližini. Ko je priklical nekdo, ki je šel mimo ljudi, so odnesli ponesečenca v vilo. Drugi dan izvem žalostno novico in pohitim k Brigiti. Misli si moje presenečenje, ko najdem tam Collettijevo... Oblastno sta hodila po hiši, komaj sem si izvojevala pot do Brigitine. Revica je bila zelo slaba. — Umrljem, Helena, mi je rekla, ne pusti mojega otroka v krempljih te ženske. Ugrabila mi je moza, ukradla, umori mi dete... Čez tri dni je umrla. Hotela sem vzeti Ivanko k sebi, a Žebrom ni pustil. Po pogrebu pa me niso pustili Collettijevi več v hišo. Klicala bi bila sodnijo na pomoč, toda Žebrom, čeprav ranjen je bil pri čisti zavesti, vsaj onadva sta trdila tako. Žebrom je bolehal več mesecev, in ko je umrl, je stalo v oporoki, da izroča Ivanko in njeno premoženje Collettiju v varstvo. V slučaju, da umrje boleho dete, naj bo dedič Collettijeva Martina. Kaj sem trpela Angelik, ko sem videla otroka v rokah brezdušnih ljudi! Collettijevi so začeli takoj živeti bolj razpisno. Pod pretvežo, da rabi-jo velike vsote za Ivankino zdravljenje, so jemali njen denar. Colletti je opustil trgovino. Slutila sem, kaj pride. Dala sta otroka na rejo v neko oddaljeno vas — kam, nisem mogla izvedeti. Tam je bolezen pobirala otroke, pobrala je tudi Ivanko. Martina je podendovala. Pa prislepčeno premoženje je šlo kakor pleva v vetru. Za Martinino vzgojo sta jemala denar, ga trošila — delala potem dolg na vilo in palačo v mestu. Da se zavaruje-jeta proti morebitnemu izsledovanju od naše strani, da si pomoreta, so zalezovali tebe."

"O, jaz se maščujem!" je škrtnil Angelik; "povej mi, kako je našel Valentin najdenko?"

"Bilo je nekako eno leto potem, ko so razglasili smrt Žebromove Ivanke. Neko jutro prines brodnik Valentin skrajno shušano, v neko kunjno odeto dete v sv. Maverski farovž. Kuharica, dobra stara Meta, je komaj okopala, pregrela in umirila premrzlo in preplašeno dete, ki je odgovarjalo na vprašanja je besedo Ivanka. Po obrazku soditi, bi šlo dete tri, štiri leta, po telesu komaj dve. Valentin je trdil, da je prinesla Soča tisto viharno noč otroka, da ga je moral vreči kdo v bližini v vodo. Sodnija se je zanimala za stvar, a ni prišla na pravi sled. Da ne bi mrmrala občina nad siroto, sva jo dala z župnikom v sirotišnico. Me- ni ni dala misel na ubogega otroka mi-ru. Večkrat sem spraševala Valentina. Pa ne spraviš nič iz njega. Že prej bebašt je postal potem ko je našel siroto, čisto zmeden. Čula sem že, da mrmra o petdesetaku, o blaznici. Pa vse to ni nič gotovega, Angelik, pusti rajši Collettijeve za dobro in slabo — v miru."

"V miru?" je kriknil Angelik, "ne, stvar se ujema, se razjasni! Kaj je sedaj s siroto?"

"Saj veš, Angelik. Ljubeznivi postrežbi sester se je posrečilo spraviti telesno in umsko zaostalo dete na noge. Sedaj je Ivanka v osmem razredu. Ima poseben dar in veselje za učenje; nemščine se je priučila igranje. Tiho, krotko dete, dostikrat joče, a ne pove nikomu, zakaj. Gatovo za to, ker bi morala letos v svet, da si služi kruh. Meni se smili — spominja me Brigitte... Ti si gospodar, Angelik... Glej — obljubila sem Brigiti, da skrbim za njeno dete. Pusti, da se obdolžim si-roti, kateri je vzela zločinska roka rodbino in dom. Dovolj mi, da vzamem siroto za svojo."

Angelik poljubi materino roko. "Stori kar ti veleva plemenito srce, mati. Dovolj velik je naš grad, da zakrije sirota svoje gorje v njem. Morda se mi posreči tudi, da pridem zločin-cem na sled, da vrnem najdenki ime, dom. Ah, kako sem smešen... Drugim obetam streho, Collettijeve bi rad spravil izpod ugrabljene — a pozabljaj na tebe, na tvojo trudno glavo, mati... Odpusti..."

"Vse se uredi, moj sin," je tolažila mati. "Pusti sedaj Collettijeve in zlo-čine; dokazati nimaš kaj, a Bog je sodnik. Uredimo rajši lastne zadeve. Danes ostanem pri nas. Na Goro ho-čeva z Roziko. Molitve in obete polo-živja pred žrtvenik Prečiste, da iz-prosi zdravja, luči tvoji duši. Jaz se obvežem, da bom siroti mati, — se- strica se zaobljubi za brata; kaj hoče darovati Mariji, nevem."

"Ah, mama — ve sta tako plemeniti — in vendar bi se vama smejal... Kaj pomagajo obeti, molitve! Nočem, da se žrtvuje Rozika za mene. Od koga prosiš, čigavi moči se klanjaš, mama?"

"Moči, ki me je vodila vse življenja. Mlada, plašna, sem prišla k neznanemu možu, v tuji kraj. Marijino sve- tišče v višini mi je dajalo pogum. Spoz- nala sem, da je naše življenje roma- nje k visokemu cilju, prevare, nesreče ne previdi, ki plašijo romarja. Mlado me je zapustil tvoj oče. Izmamila ga je ljubezen do brata, izmamila prav- ljica o biserih in zakladih. Kam sem hitela v svoji žalosti, kje sem našla mir? Na Gori. Tam ga izprosim tudi tebi. Pojdiva, ne ogibaj se gosta pri- jatelja."

Gotovo ni bilo Angeliku do zajutra. Pa ubogljiv kakor otrok, je spre- jel čašo iz materinih rok. Toda pre- den jo je nesel k ustom, je prihitel lahek korak po stopnicah. Sveža, od- ločnega izraza v pogledu in obrazku, v rožnati pomladni obleki, rožnat soln- čnik in malo torbico v roki, se je pri- kazala Elvira začudenim očem. Rob krila, čevljički so bili rosnj, na girar- diju, na belem pajčolanu je ležalo cve- tje, ki se je bilo usulo raz dreves na mladenko. Visoko vzravnan, ponosen usmev okrog polnih ust, je bila El- vira zdaj slika mladostne moči.

"Nikogar ni bilo, da bi me bil na- znanil, a naznanjam se sama," se je smejala prešerno, ko je pozdravljala hišno gospo in njenega gosta, ko ji je jemala Rozika solnčnik in torbico iz rok, dočim je stal Angelik zmeden pri mizi in ni vedel kako bi pozdravil ne-vesto.

"Ne, ne Rozika, pusti mi torbico," je branila Elvira in stopila k Angeliku; "Gospod Kamenski," se je smehljala objestno, "midva imava neki račun." Vzela je iz torbice list, ga razgenila in nadaljevala:

"Včeraj sem izvedela, na kak način ste bili primorani, da se ženite pri nas. Žrtvovati ste se hoteli. Toda jaz ne maram vaše žrtve, gospod Kamenski! Tu je vaše dolžno pismo. Vsota, na katero se glasi, je moja dota po očetu. Jaz je ne potrebujem. Gospod Kamenski — vi ste prosti."

Z naglo roko je raztrgala Elvira dolžno pismo in ga vrgla Angeliku pred noge, stopila na kosce, vrgla glavo nazaj in rekla ponosno:

"Tako je raztrgana sramotna vez med nama!" Krasno oko, žareče od svete jeze, lice goreče od temne rdečice, je bila Elvira zdaj čudovito lepa. Kamenski so obstali, strmeli vanjo. Salle je zardel. Pa preden so mogli pregovoriti, je zaropotalo, pridihalo težko po stopnicah. Obleko in frizu- ro v neredu, skrajno ešofirana, je pri- hitela gospa Vidonijska, pogledala hčer, kosce papirja po tleh — in bi bila padla vznak, da ni priskočil Salle ter je skrajz nesel na stol. Tam se je prijemala za glavo, lovila sapo, lomila roke. Vse mišice so ji igrale po obrazu, oko se je zapiralo in odpiralo, rdečica menjavala z bledico. Gospa Kamenska je segla po kapljice, Rozika je hitela z vodo, pa razjarjena žen- ska je odbijala njuni roki; iz njenih bledeh ust se je izvil čudno hripav glas, potok zmerjanj se je izlil na Elviro.

"Oh, kaj me zadene," je stokala, ko je odtekla prva ploha. "Ti ničevredni, zanikarni otrok... Nekaj mi ne da ponoči miru... Vstanem, pogledam v blagajno. Toliko da nisem umrla... Kličem, iščem — Elvira... Srce mi pravi... Sama hudoba te je zmotila, otrok. Povej, ali se zavedaš, kaj si naredila?"

"Razpolagala sem z doto, katero sem dobila po očetu. Pravico imam. Ko si vzela denar, jaz nisem vedela zakaj, iz banke, si me razglasila za polnoletno. S svojim denarjem de- lam, kar hočem. Dekla brez vinarja

se ženi po svoji volji, ti si me hotela prodati možu, ki bi me le trpel na svoji strani."

"Ne vinarja," je kričala razjarjena mati, "ne vinarja ne dobiš od mene... Kristus — Marija! Take tisočake vrže v blato, o ti..."

"Ne potrebujem tvoje denarja," odgovarja ponosno Elvira. "Sama si zaslužim kruha..."

Gospa Kamenska je prosila Elviro, da molči; bala se je, da prime krč do skrajnosti razjarjeno mater. Pa silna togota si je našla izliv v grenkih sol- zah, ki so kar kipele iz oči, lile po licu, usta pa so iskala besede, ki bi uničila drzno hčer. Morda kletve... Neugodno čustvo se je polastilo vseh... Angelik, ki je stal ves ta čas presenečen, molče pri mizi, je stopil naglo pred Vidonijsko in rekel možato:

"Ne bojte se. Dolg ostane moja častna zadeva vkljub plemenitemu de- janju gospodične Elvire. Žal mi je, da zaslužim vaše preziranje," se je o- brnil k Elviri, na katero se je nasla- njala Rozika.

"Ah gospod Kamenski," je stokala čudeč se Vidonijska in odprla široko male oči, "vi hočete zares? Pa tudi če hočete," je vila roke, "s čim? Pismo je strgano, možitev razdrta... Siliti vas ne morem, vaše razmere pa..."

"Molči, mama," se je ujezila Elvira, "o tem ne besedite več, gospod Ka- menski je s tem trenutkom popolno- ma prost."

"O ti zaslepljenka, ki mečeš tisočake kakor smeti, o le počakaj!" je žugala prevarjena mati in iskala s solznim pogledom pomoči. Vkljub svoji raz- burjenosti je vjela Salliejovo oko, ki se je uprl s posebnim izrazom v Elviro. In isti hip se je obrnil Salle k njej.

"Gospa Vidonijska," je rekel mirno, "moj prijatelj vam ne more dati sedaj nobenega zagotovila, vi ga pa ne morete zahtevati. Vi poznate moje raz- (Nadaljevanje na 7. strani.)

KILA OZDRAVLJENA.

Bil sem hudo vtrgan, ko sem naklad- ali hlode pred več leti. Zdravniki so svetovali operacijo kot edino pomoč. Pas ni koristil. Konečno dobim ne- kaj, ki me je ozdravilo. Več let, a kila se ni povrnila. Bilo je brez opera- cije, izgube časa in sitnosti. Nimam nič za prodati, a dam vam nasvet kako ozdraviti kilo brez operacije. Pišite mi: Eugen M. Pullen, Carpenter, 880 C. Marcellas Ave., Manassquan, N. J. Iz- režite ta oglas, pokažite ga drugim, ki so vtrgani, da ohranite življenje, te- žave in operacije. Adv.

J. C. Adler & Co.

prporoča rojakom svojo
Mesnica
Telefon 101. JOLIET, ILL

W. C. MOONEY

PRAVDNIK-ADVOKAT.
4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet
Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni.

THE CAPITOL BAR

G. Svetlicich, Prop.
405 CASS ST., JOLIET, ILL.
Edina slovenska-hrvatska gostilna v osredju mesta.

Kadar se mudite na vogalu N. Chicago in Cass St. vstopite k nam za okrep- čila vseh vrst.

DOBRODOŠLI!

Alpentinktura za moške in ženske lase od katere takoj prenehajo lasje odpadati in v šestih tednih krasni in gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti osiveli. 1. flasa \$3.— Ako želite imeti v 6ih mesecih krasne in goste brke in brado, rabite takoj Alpen Pomado. lonček \$2.— Imate li sive lase? Rabite takoj Wahčić Brusli tinktura od samo ene flase poslanjo lasje v 8ih dneh popolnoma naradni, kakršne ste v mladosti imeli. 1 flasa \$1.75.— Wahčić Fluid kateri odstrani reumatizem, trganje ali kostibol v rokah, nogah in križnih, popolnoma v 8ih dneh; flasa \$3 dol. 50c.— Kurje oči ali bradavice na rokah ali nogah v 3 dneh popolnoma odstranim za samo 75 centov. Za potne noge rabite Kneipov prašek, pri njem odstrani slabih dihih in ozeblino, haka 75c. Ešas žauha zaceli vsako rano, opekline, bulje, surove, grinte, kraste, lišaje v najkrajšem času, lonček \$1. večji lonček \$2. Ta žauha je velikega pomena za odrasle in otroke. V slučaju potrebe bi mogla imeti to žauho vsaka družina v hiši. Če želite imeti čisto belo in mlado lice se univate z Wahčić "Tar Soap" (milo), odstrani prische, soln- čnate pege in drugo nečistost na obrazu, 8 kose za 75c. Kateri bi svoje zdravlje brez uspeha za- bil mu jamčim za \$5. Pri naročilu se priloži vso- ta v papirnatem denarju, če pa je menj kot dolar, se pa v znakah po 25c v pisnu pošlje. Za vse drugo pišite po cenik, katerega pošljem zastonj.

JACOB WAHČIČ
6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Rojaki in rojakinje! Kadar imate kaj moške ali ženske obleke ali perila očistiti in gladiti, ne pozabite na našo slovensko firmo —
WILL COUNTY
CLEANERS AND DYERS
S. KODIAK, lastnik.
Office and Works, 302-304 Walnut St. Joliet, Illinois.
Chicago tel. 3131. N. W. tel. 814.
Pokličite nas po telefonu in naš avto- mobil odpelje in pripelje obleko na vaš dom. Naše cene so zmerne in delo garantiramo.

Oscar J. Stephen
Soba 201 in 202 Barber Bldg. JOLIET, ILLINOIS.
JAVNI NOTAR
Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi. Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi. Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim. Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja. Govori nemško in angleško.

CHARLES D. DIBELL
ADVOKAT—LAWYER
Soba 508 Woodruff Bldg., Joliet
CHICAGO PHONE 298.
Kadar imate kaj opraviti s sodnijo obruite se k meni.
Govorimo slovenski jezik. Kolektivni in tirnjani vsako vrstne dol- gove. Alipa se oglasite pri
M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

JOHN N. W. Phone 348
STEFANICH
Slovenska Gostilna!!!
vino domače in importirano, fino žganje in diseče smodke.
915 N. Scott St., Joliet, Ill.

V časih sedanje draginje

naj bi bil vsakdo pripravljen braniti se proti nevarnim boleznim, ki bi izpraznile družinsko blagajno. Potrebno je upoštevati izrek: "Pripravnost je najboljša varnost." Zabasanosti, glavobol, zguba okusa, vsestranska onemoglost; vse take neprilike naj vas opominjo na pretečo nevarnost, da iščete dobro in zanesljivo zdravilo, ker takojšna pozornost na prebavni sestav bo preprečila morebitne zle posledice.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko·Vino

je pravi lek, katerega potrebujete v takih slučajih. Izčisti notranje dele, odstrani nabrane nepotrebne snovi iz drobja, v katerih se zaležejo razni bacili in se razvijajo v pošasti, pomaga prebavljati, da je slast do jedi in okrepča kri in želodec, da jima je potem mogoče nadaljevati boj do zmage zoper naval bo- lezni v večini slučajev. Pa tudi v slučajih nervoznosti, želodčnih neredov žensk v slučajih prememb življenja, ali rudarjev in gozdarjev zoper nerede povzročene radi dela in podnebnja, itd., je znano to zdravilo, da prekosi vse druge take priprave. Je pripravljeno le iz grenkih zelišč, korenin, skorje, znane zdravilne vsebine, ter iz pristnega, čistega, močnega in rudečega vina. Najnežnejši želodec ga sprejme in porabi v zadovoljnost. Cena \$1.00 v lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prinese v vaš dom pravo družinsko zdravilo. Neprekosljivo je v slučajih protina, nevralgije, otekline, otrplosti v vratu, itd.; je tudi osvežujoče utrujenim mišicam po težkem delu in bolečim nogam po dolgi hoji. Cena 25 in 50c v lekarnah, po pošti 35 in 60c.

Trinerjevo zdravilo zoper kašelj

je najzanesljivejši lek zoper prehlad in kašelj, hripavost, bolečine v grlu, na- duho, itd. Cena ista kot za liniment.

Trinerjevi leki so dobili najvišje priznanje in nagrade na raznih mednarodnih razstavah. Zadnjič na- gradeni z: Gold Medal — San Francisco 1915, Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER,
IZDELOVATELJ
1333-1339 South Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Slovensko Katoliško

Marije(S. C. M. B. Society of
Ustanovljeno 15. avgusta 1909
PITTSBURGH,

Samostojno Pod. Društvo

VnebovzeteSt. Mary's Assumption
Organizirano 2. aprila 1910
PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

Predsednik:.....FRANK ROGINA, 36—48 St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik:.....MATH. MAGLESICH, 3440 Ligonier St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik:.....JOSEPH L. BAHORICH, 5148 Dresden Way, Pittsburgh, Pa.
Zapisnikar:.....GAŠPER BERKOPEC, 4927 Plum Alley, Pittsburgh, Pa.
Blagajnik:.....JOHN BALKOVEC, 5145 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa.
John Šutej, 5113 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
Frank Mihelich, 4808 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

Joseph Jantz, 4502 Buttler St., Pittsburgh, Pa.
Frank Trempus, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Anton Zunich, 1037 Peralto St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Molniski obiskovalec: WILLIAM TOMEK, 4811 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društveno Glasilo je: "AMERIKANSKI SLOVENEK", Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve se naj pošiljajo na tajnika. Vse pritožbe pa I. porotnika.

Rojaki! Pristopajte v to društvo, katerega cilj je: Pomagati onemoglim. Večja družba — Boljša podpora.

Društveno Geslo: "V slogi je moč."

LJUDSKA BANKA

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu.

HranilnicaVlado Zd. Držav,
Poštne Hranilnice
in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vloženi denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z \$1.
First National Bank

PREMOŽENJE NAD \$4,500,000.00

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP
proti žeji - najbolje sredstvo.

Čim več ga pijesh tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIYO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St. Joliet, Ill

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

Mestna Hranilnica Ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

NAJVEČJA SLOVENSKA HRANILNICA!

Koncem leta 1915 je imela vlog.....K 48,500,000.—
Rezervnega zaklada.....K 1,330,000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4½%

brez odbitka. Hranilnica je PUPILARNO VARNA in stoji pod kontrolo e. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslojpa na Kranjskem proti 5% odstotkov, izven Kranjske pa proti 5½ odstotkov obrestim in proti najmanj tri-četrt odstotkov odplačevanju na dolg.

BISERI.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

mere; častno izjavljam: — porok sem jaz za svojega prijatelja.

Glasen vzklik navzočih je sledil tem besedam, Rozika je zardela in obledelela, pogled gospe Vidonijeve je postal hladen, motreč, je begal od Rozike k Sallaju. Nasmehnila se je:

"To je več kakor prijateljstvo... Pa Elvira je stopila živo med mater in Francoza, govorila z iskrcim okom: "Čemu vse to? Gospod Kamenski, tu ni nič razaljivega za vas. Misliha sem na vse... Svojo doto darujem svoji dragi Roziki. Vi mi ne morete braniti tega."

"Elvira!" je dvignila mala deklica roki, "Elvira, prisim te... Ne puščaj Angelika... Bodi mi dober angel... Razumem, kar si mislila — hotela... Toda jaz... Sklenila sem, da stopim v samostan k usmiljenkam..."

Qmahnila sta roki in glas. Rozika je pogledala vdano-tožno brata, kraddoma onega, ki jo je ljubil, se obrnila in je hitela na hodnik. Elvira je tekla za njo. Prepadena sta stala Angelika in Salle. Oba sta razumela čemu in zakaj se je odpovedala blaga sestra... Umela je to matri, pogledala na križ, vzdihnila v srca... In umela je to tudi praktična gospa Vidoni, si obrisala solze in se obrnila ljubezljivo k bendemu Sallaju:

"Gospod Salle, jaz se zanašam na vaše možko poročstvo."

IX.

Po vili Martini zvene zvoki klavirja, se preliva Martinin melidiozni glasok. Spremlja ga svež mladeniški tenor. Martina, pestri metuljček, se zabava se ne briga za oblak, ki pokriva čelo roditeljev, kar sta odslovila Angelika. Od včeraj se ni nalepotičila mati, ni šla iz hiše. Oče se stresa, kadar se ustavi kočija, kadar odpira hišnik zelena vrata. Po Angeliku žalujejo. Pa če ni bogat, ni treba žalovati po njem! Lepemu dekletu se ne manjka snubcev. Tako misli Martina, poje, se hohota. Njena mati pa sedi nefrizirana v spalnici, v od strasti razoranem obrazu ždi skrb, gleda kakor sova iz velikih mrkih oči, zre srepo na moža, ki hodi gladko obratih lic, sivih brk, rdeči fes na plešasti glavi, v stari salonski suknji, nemirno po sobi. Njegovo letanje vznemirja gotovo ženine živce. Ona dvigne roki iz širokih grških rokavov in se zadere:

"Tako ne prideva na konec. Treba je nekaj ukreniti!"

Mož skomizgne z ramami, se ustavi pred njo, sikne: "Treba... No, pa povej, ženska, ki si tako iznajdljiva v hudobiji — kaj je treba ukreniti; kako prepodim pošasti, ki mi groze te dni, kako tiste, ki sede že dolga leta vsako noč ob moji postelji, podijo spanec, mi kličejo: Slepaj, ropar..."

"Ti si šleva," se obrne žena zaničljivo v zid.

"Nesramna vlačuga!" stiska mož pesti, "v tebi je umrla že davno vest. Da te je dovedel peklensček na mojo pot! O, da te nisem zadavil, ko si krenila prvič na levo!"

Demonsko zablise v ženinem mrklem oku, krepko pomoli pest možu pod nos:

"In umrl gladu... Krasen mož, Riccardo, ki je sam podil ženo na stran-podce. Živel si od moje sramote, moralist! Streho sem dala tebi in Martini."

"Ugrabila, ukradla..." stoka Colletti, si sega za vrat, išče las po plešasti glavi, trga nervozno konec sivih brk. "Kakor kača si ga zamamila, ga iztrgala ženi, otroku, se lišpala za njegov denar. Ko se je ponegrečil, si se znova vgnezditi v njegovo hišo. Tvoja bližina je podila dušo iz blede, bolne žene..."

"Ti pa si znal, prijatelj, ponarediti oporoko, ki je zagotovila imetje, katero je pustil Žebrom v slučaju Ivan-kine smrti, Kamenskemu — tvojemu otroku, nam!"

"Od koraka do koraka si me vodila, silila, vražja hči... Oh, kako me boli spomin..."

"Popravlja sva oporoko, kaj je na tem? Mari naj bi bila stregla zastojni temu norcu!"

"Kača strupehal! Že takrat si snovala... V tvojih možganih so se porodile pošasti, ki me plašijo. Ti si si domislila, si zaprla ubogega otroka v kurnik, v klet. Ti si razglasila, da si ga dala na zrak v oddaljeno vas..."

"A ti si zelo lepo naredil mrtvaški list, župnijski pečat si znal dobiti na obisku pri župniku..."

"Molči, vrag v ženski podobli! Vse življenje si me vlekla v pogubo... Okradla si tujega in svojega otroka. Denar, katerega sem priselparil Martini, je pošel za tvoje zabave. Nisi žena, nisi mati — vrag si!"

"Ti pa neodločen bedak. Kar se stori, se mora storiti popolnoma. Tebe pa plašijo čenče starih bab. Noveč! Nožene oblasti ni nad nami. Glej, samo da te ne vidijo ljudje, vse drugo je prazno. Haha! Tebi se je smilil otrok v kurniku... Le kdor je mrtev, ne govori. Sestrada bi bil otrok, pokopan v kleti, ne bi tožil, ne govoril. A tebi se je smilil..."

"Da. Srce se je trgalo v meni, ko je stokal otrok lačen, iztezal suhe ročice... Hotel sem narediti konec mu-

kam, vzem sem ga viharni jesenski večer, ga skrtil pod plašč, ga hotel nesti v Sočo."

"Pa nisi imel poguma, strašljivec."

"Ne, nisem ga imel. Morda se me usmilil Bog, kakor se je smilil meni ubogi otrok. Zemlja je stokala, drevje ječalo, veter tulil. Sleherni človek se je skrtil pod varno streho, jaz sem blodil s svojim grešnim namenom ob Soči. Hotel sem — in nisem mogel. Otroci mi je ovijal suhi ročiči okrog vratu, šepetal edino besedo, ki mu je ostala v dolgi, temni ječi v spominu, svoje ime."

"Zelo ginljivo pripoveduješ, Riccardo."

"Blodil sem kakor zavržena duša. Vse pošasti pekla so plesale okrog mene, tulile: Kaj čakaš, urno — končaj... Priblodil sem do sv. Maverskega broda. Blisk mi je razsvetil obrežje, videl sem brod, spoznal, kako dolgo tavam... Spoznal, da hite ure, da je temu otroku odločena smrt..."

Ustavil sem se pred veliko votlino skalo. Za hip so umolknilo vetrovi, molčala je voda, pošasti so čakale plena. Kakor grom so mi donele moje lastne besede, ko sem zakipel v obupni jezi: "Hodi k vragu, svedok moje krivde, moj strah! Mrtvi ne govore..."

Odrtnal sem roki otrokovi od vratu, ga dvignil visoko. Tisti hip je skočil nekdo iz skalne votline, me prijel za roko, mi vzem otroka in izginil v temini. Je bila pošast ali človek, nisem vedel. Lasje so se mi naježili, zobje škpleptali. Spoznal sem, da varuje višja moč otrokovo življenje, mislil sem na njeno mater. Vem, Evrika, da je plašila, da plaši tudi tebe njena blede senca, ko hodi visoka, nešlišna, po ugrabljenem domu, in išče s žalostnim okom oropano dete..."

"Ni res, molči!" je vzklikala prepadena žena, njeni prsti so stiskali krčevito blazino na divanu.

"Kakor ukopan sem stal... Bliski so plamenici okrog moje glave, dež je lil na mene, pošasti so me vabile v besnečo Sočo. A jaz sem se bal, se bojim smrti... Za delo čaka tam plačilo..."

"Strašljivec! Skočil bi bil za možem, ga sunil v Sočo... Tako pa si prišel proti jutru, ves premočen, malo živ k meni in mi povedal jecaje vse. Jaz, ženska, sem spoznala hitro, kaj je treba, da odvrneva pretečo sramoto od nas. Dala sem ti denarja, te poslala na brod, v sv. Maver. Da poizveš, da podkupiš, če je mogoče, da dobiš otroka nazaj."

"O ti! Znal si me držati v kreppljih... Šel sem, dospel do broda. V ranem jutru so ležale veje in polomljena drevesa po obrežju, Soča je drevila velika, motna, grajska streha je gledala preteče na mene. Na divjih valovih se je prizibal brod, bebasti Valentin je zijał okoli, se križal. Mene ni videl, stopil sem za veliko skalo. Brodnik je pritrtil brod, sedel na skalo in vzdihnil: — Strahovi, tatovi, ho-dijo ob pozni in rani uri. Anti se mi je zdelo, da vidim moža, ki čaka..."

Valentin, Valentin... Kaj boš z otrokom. Kam ga boš del... Sam sebe ne moreš preskrbeti. In zmerjal te bodo, Valentin... Kaj ti je treba loviti tuje otroke?... Svojih bubevc, svojih očej imajo dosti, a kruha ni preveč..."

— Ko slišim Valentinovo skrb, doblim up, da mi vrne otroka, da se uredi vse. Stopim izza skale, potrepam brodnika po rami. Obrne se, zavpije, skoči po koncu, strmi v mene, išče besede. Prestrašil sem se..."

"Sam si bil z njim. Vrgel bi ga bil..."

"Brodnik je vzklikal: — Marija pomagaj! Vi... Vi ste... Kaj sem? sem rekel osorno. Vedel sem, da se gre to uro za vse, pa se spomnil, da je brodnik znan bebec. — Vi ste prinesli ponoči otroka... Videl sem v blisku vaš obraz... Stali ste — pa sem vas gledal. Otroka, nedolžnega ste hoteli vreči v vodo... Tako je vzklikal brodnik in stal, nizek, močan, pred menoj. Nisem se upal prijeti se z njim, pa zadržal sem se: — Ali veš, brodnik, kaj je blaznica? Tam te zvežejo v jopič, poln ostrih žebeljev, te bičajo, ti ne dajo jesti. Tja v blaznico, pa spadaš, če govoriš take neumnosti. Kje si me videl, bedak? Pojdi — pripoveduj! Bogat sem — komu bodo verovali — tebi ali meni?... Vzel sem listino v rok, pokazal Valentinu nov petdesetak. Brodniki so lakomniki, tudi Valentin je zažarel. — Glej Valentin, sem rekel, tudi dobiš petdesetak, če prisedeš da ne poveš nikomur, kje si našel dete, Reci, da si ga dobil v vodi. Priseži, da ne govoriš nikoli o tem — drugače te spravim, ker sem bogat gospod, v blaznico."

— Vem, gospod, da ste bogati, vem kje stanujete... Pa kdo bo verjel bebcu... V blaznico ne maram. —

Prisegel je. Zanašal sem se dotlej na prisego, na negotovost take priče. Pa ker plaši hudobijo vedno kazni, si si domislila ti, da bi bilo najbolje, če bi vzel Angelik Martino. Ker — če bi tudi slučaj privedel kdaj kaj na dan — Angelik bi potlačil vse. Gospa Kamenska, ki si da toliko opraviti s sirtoto, ki sluti kaj — bi morala molčati..."

"Seveda," je vstala Collettijevka energično, "dobro sem premislila vse to, vedela sem, da iztrže moja Martina blede Elviri ženina, vedela pa nisem,

kako stoji na videz bogati Kamenski v resnici. Revnega ženina pa ne potrebujemo. Vendar si bil ti prenegel; nisi računal na to, da je Angeliku mati napolnila ušesa, nisi računal na njegovo razaljano samoljubje. On se bo maščeval. Molči brodnik, molčaj je pred sodnijo, pred občno. Toda če se ga poloti njegov ljubljenec, ki je ribaril in brodaril kot deček z njim — potem..."

"Res je," si ščiplje Colletti nervozno konce sivih brk. "Kaj ukreneš?"

"Lahko bi bili mislili že poprej na to. Le z zvijačo se izmotaš. Angelik je pravil Martini o nekem stricu, ki se je izgubil v Vzhodni Indiji, ki ima baje neke čudovite bisere, velike zaklade. Za njimi da sta bila odšla Angelikov oče in stric, vrnila se ni sta... Tudi Angelik naj gre in se ne vrne... Grem, da poučim Martino."

Ponosno je premerila moža in odšla. V toaletnici si je popravlja lase, si nabarvala obraz. Vsa druga se je pokazala v Martinini sobi. Mladi fant ki je igral in pel z Martino, se je poklonil globoko, Martina se je obrnila, note v roki, na stolu, se smejala.

"O mama — tako lepa, sveža. — So te privabili najini glasovi? Hočeš peti tudi ti?"

"Da. Zapojem mojemu srčku lepo pesem, le slišati je ne sme nihče drugi."

Martina je vrgla note na tla pogledala mladega čestilca. Razumel je, obrnil oči kakor kolesa, povcesil črne lase na dekličino desnico, se doteknil s črnimi brčicami drobnih prstov in odšel s poklonom, ki je izrazil njegovo spoštovanje in samozavest. Gospa Colletti pa je potegnala hčerko na mehki sedež pri oknu, ji pogladila žive vrane lase in rekla:

"Zabaval si se, moj Martinček, prav je tako. Zato so fantje, da zabavajo dekleta. Pa poglej, otrok, iz zabave mora prihajati tudi korist. Včeraj pa smo bili neprevidni. Zmedla nas je tista Vidonijevka... Kaj nisi dejala, Martina, da ima Angelik strica v Indiji, ki je lastnik velikih zakladov?"

"Oh, in bisero, mamā; zapustila jih je neka kneginja za Marijo na Sv. Gorici. Kako bi se podali meni, meni bi jih dal Angelik, da jih ima..."

Naredila se je čisto naivno in otroško.

"Zakaj pa ne gre po nje? Pogledaj, Martina — Angelik postane lahko bogataš — mi pa nismo mislili na to. Slišim, da je žalosten. Piši mu, Martina, piši. Da ga ljubiš, da nisi kriva... Povabi ga na sestanek pri promena-dnem koncertu v mestu. Tam mu govori le o svoji ljubezni, vnamaj na na pot po zaklade, obljubuj, prisegaj mu, da ga počakaš, da ga sprejmemo radi, ko se vrne bogat."

Želja po biserih je zavalovila v mladem srcu, zaigrala v mičnem obrazku. Pa druga bojazen plaši Martino. Naslonila je glavo na materino ramo in vprašala boječe:

"Ali bo pa hotel priti?"

Stara spletnja se je nasmejala: "Oh, otrok, ti ne veš, kako moč ima lepa ženska na zaljubljenca. Do vsega ga pripravi. Tine poznaš ljubezni, to je tvoja sreča. Ženska, ki ljubi, je izgubljena, je sužnja. Ne zabi tega, in možki bo igrača tvojih nuh."

Martina objame mater. Nežno dehteče pisemce, polno tožba in priseg ne se zvita hišna v soški grad. Ninu, zvestemu slugu, ga mora izročiti, sicer ga ne dobi Angelik v roke, sicer ne pride k promena-dnemu koncertu. (Dalje prih.)

Kdo je iznašel pivo?

Neki laški list je trdil, da so iznašli pivo že stari Egipčanje in sicer že v 20. veku pred Kr. Zvali so ga peluzijska pijača, ker je bilo mesto Peluzij središče fabrikacije piva. Grški zgodovinar Herodot pripoveduje, da je iznašel pivo bog Osiris, a druga legenda ga pripisuje božici Cereri, čes, da se je pivo zvalo pri Rimljanih "cerevisia". Tako ga naziva vsaj Plinij, kar odgovarja laškemu nazivu "cervogia" in španskemu "cerveza". Iz Egipta je prišlo pivo najprej h Grkom. Pisateljja Eschil in Sofoklej sta ga zvala kithos. V Rimu so pili pivo zlasti pri slavnostih Cerere, boginje polja in sadov. Germani trdijo, da je iznašel pivo neki kralj Gambrius, ki ga poznajo morda pravljice, ne pa zgodovina.

Pri dolžniku.

Upnik vpraša strežaja: "Ali je gospod baron doma?"

Strežaj: "Ni ga!"

Upnik: "Znabiti ga dobim zvečer doma?"

Strežaj: "Počakajte nekoliko, ga grem povprašati!"

? ? ?

Ali ste že poslali naročnino? Papir, tinta in barva ter vse tiskarske potrebščine, stanejo zdaj tri do desetkrat več, kakor pred vojsko. Blagovolite poslati naročnino za celo leto \$2, ali za pol leta \$1, da vam list ne ustavi-mo. Pod sedanjimi razmerami je treba točneje plačevati za list, če ga hoče kdo točno dobivati... Pošljite naročnino takoj, da ne pozabite.

NOVO.— Kdor mi pošlje 5c v znak-kah, mu pošljem 25 glavnih vprašanj in odgovorov, katere je treba znati za veliki državljanski papir in zadostujejo v vsaki državi in vsakem slučaju. JOS. KLEPEC, JOLIET, ILL.

WERDEN BUCK511-13 Webster Street,
JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljši CEMENT, AP-NO, ZMET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOK.

Chicago telefon 50 N. W. telefon 215

Kadar se mudite na vogalu
Ruby and Broadway ne
pozabite vstopiti v**MOJO GOSTILNO**

kjer boste najbolje postreženi.

Pivo pivo, najboljša vina in smokke.

Wm. Metzger

Ruby and Broadway JOLIET

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMOVK

Posebnost so naše

"The U. S." 10c in "Meerschum" 5c.

Na drobno se prodajajo posvodi,
na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL.

ZA

Zavarovanjeproti požaru, mala in ve-
lika posojila pojdite k**A. SCHOENSTEDT & CO.**

203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169

Joliet, Ill.

NAZNANILO.

Svojim znancem in prijateljem na-znanjam, da sem se preselil v nove prostore, in sicer iz 209 Indiana St. na

1005 N. CHICAGO ST.

Tu vam vsem lahko postrežem, kakor sem vam doslej, s fino pijačo vseh vrst.

JOS. LEGAN,
GOSTILNIČAR,

1005 N. Chicago St. Joliet, Ill.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

✱

V So. Chicago, Ill.:

Soba 218—9206 Commercial Ave.

Telefon: South Chicago 579.

ANTON
ZABUKOVEC

BRICK YARD BUFFET

Slovenska gostilna

500 Moen Avenue. Rockdale, Ills.

Chicago telefon 3406.

Kadar se mudite v Rockdalu ste vabljeni, da posetite mojo dobro oskrbljeno gostilno, kjer dobite najboljše domače in importirane pijače.

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts.

Slovanska lekarna

+ JOHNSONOV +

"BELLADONNA" OBLIŽI

Kaj čakaš, vsi vsi zdravila so pripravljena

REVMATIZMU • SLOVOSTH • ČLENOKH

HROMOSTI • PLEČNOKH IN PRSNIKH BOLEZINAH

BOLESTI • KOLEK • KRAVIZHU • ŽIVOTU

BOLESTI • ČLENOKH • VNETJU OPISNIH MESTEN

NEVRALEGIJA • PROSTU • PROBLAJNU

OTRPOSTI • HEC • BOLESTI • LEDNIK

SLOVOSTH • KIZHU • BOLESTI • KIZHU

HEDEK • KAŠLU

PRED POROTNO SODBO...

Poslušajte, kaj me je vse zadelo na moje stare dni...

Boga se boj, oštarije in sodnije se pa ogibaj, mi je polagal na srce moj rajski oče.

Ne rečem, da sem se v življenju vedno bal Boga, kot bi bilo potreba, tudi oštarij in kavaren bi bilo bolje, ako bi se bil nekoli več izogibal, tretjo zapoved pokojnega očeta sem pa izpolnjeval tako vestno, da poznam sodniške obravnave samo iz "Slovenčevih" poročil in, ako bi imel na cesti srečati beriča ali sodnika, zavijem takoj v stransko ulico.

Vendar se mi je prigodilo na moje stare dni, da sem moral stati pred porotno sodbo.

To je pa bilo takole: Nekega veselega pomladanskega jutra je prišel k meni človek, ki je imel strašno resen obraz, tako resen, da mi je mraz pretresel kosti, ko sem ga zagledal. Iz skrbno zaprte mape je vzelo polo najslabšega in z zelo zanikerno pisavo počekanega papirja, ga položil z resnim molkom predme ter zopet odšel tiho kot duh, ki je prišel oznanjat nesrečo.

Pogledam na papir, berem in berem, a ne razumem ničesar. Vidim samo, da je veliko števil in mnogo paragrafov, številka se veče s številko in paragraf se sklicuje na drugi paragraf, jaz se pa mučim celo predpoldne, da bi spoznal, katera številka in kateri paragraf sta navsezadnje prava in veljavna.

Popoldne vtaknem papir v hlačni žep ter grem v uredništvo naravnost h glavnemu uredniku.

"Slavni gospod urednik! Vi se razumete na vse pisarije sveta, razložite mi torej, kaj pomenijo te številke in ti paragrafi?"

Urednik razgrne papir in — razumel ga je takoj! Obraz mu postane silno resen; reče mi z žalostnim glasom:

"Ta papir govori, da ste klicani na krvavo sodbo in imeli boste hudo mučilo Skesajste se svojih grehov in poiščite si dobrega advokata, kajti, ako vam advokat ne pomore, je ni za vas pomoči na svetu."

Nato se odpravim s težkim srcem po mestu ter obhodim vse advokate od prvega do zadnjega, toda nobeden se ni hotel lotiti težke stvari, kajti obdolen sem bil na dotičnem papirju, da imam premalo spoštovanja do "evropskega koncerta".

Eden je rekel, da spada ta zadeva pred obrtno sodišče, toda on takih reči ne zastopa, drugi je izjavil odločno, da ne prevzame načeloma nobenih zadev, ki se tičejo umetnikov in godcev, tretji me je samo pogledal nekako sumljivo, potem pa dejal, da je preveč zaposlen in nima časa. Nainde je pa naredilo utis, da se mu nisem zdel "tehnten" dovolj.

Tako sem preropal celo mesto od Glavne trga, kjer se blešče na marmornatih ploščah zlati napis, pa do tiste ulice gori pod gradom, o kateri se ni sklepal naš slavni občinski svet, po katerem slovenskem duševnem velikani bi jo krstili, ljudstvo samo ji je pa dalo ime, katero si tukaj zapisati ne upam. Tudi tam je na neki hiši visela lesena črna tablica, a na nji je bilo zapisano s kredo, da stanuje notri mož, ki "iz pravd kuje rumenjake". Toda tudi tam sem potrkal zastoj.

Ves obupan sem šel zvečer v oštarijo k "pohanečnu kočunčku" potožiti krčmarju svoje gorje.

Toda on je vedel dober svet: "Tam na oni strani grabna stanuje dr. Kozjemolža, ki po predmestnih oštarijah navdušuje ljudi za vse dobro in blago ter se pripravlja za ulogo slovenskega pravka, zato, ker mu ljudje ne zatupajo več nobene pravde, ker vsako zgubi. Ako te ne reši on, kdo drugi te tudi ne bo!"

Dr. Kozjemolža je bil res pripravljen, da me podpira v groznem boju in s tem edinim zaveznikom ob strani sem šel na težko pot.

Prišel sem v veliko in krasno palačo, kjer kraljuje boginja pravice in kamor zahajajo samo sodniki, zagovorniki pravice, pa razni nesrečni ljudje. Trepetal sem na vseh udih svojega telesa, da mi skoraj ni bilo mogoče stati na nogah in bi se bil zgrudil na tla, ako bi mi postrežljivi sodnijski sluga Ausherschlietzek iz posebne prijaznosti ne bil prinesel stola.

Pred mano so pa sedeli strogi sodniki: dvanajst po številu, iz poštenega meščanskega stanu, ki se dobro razumejo na krivico in pravico iz lastnih izkušenj, ter še trije cesarski sodniki povrhu, ki so se učili cesarskih postav iz debelih bukev, in najstrašnejši državni pravdnik, ki tehta ljudem jetra in obisti.

Vsi so se pripravili skrbno in vestno, da bi dobro in po pravici sodili sodili moje zadevo. Gospod državni pravdnik je prelistaval debele paragrafe knjige učil večer in celo jutro, da ni šel zvečer niti v kavarno čitat "Die Deutsche Wacht". Gospod nad-sodnik dr. Hermengild Dudelsack je stopil na poti v sodnijo mimogrede v restavracijo segedinskega guljša in

vreček puntigamskega piva, da bi imel v sodniji bolj resen nastop. V dolgi vrsti so sedeli častitljivi možje porotni sodniki: Vrabec, Strnad, Kalin, Slavec, Penica, Stržek, Ščinkovec, Skrjanec, Detel, Kos, Šoja in Brglez.

Gospod Vrabec je bil po poklicu krčmar ter je v svoji hiši doli v Blatnem grabnu rad postregel z guljšem in z vampi, s pivom in s evičkom, ter z drugimi rečmi vsakemu, kdor mu je imel s čim plačati.

Gospod Brglez je bil velik gospod, dobro znan z vsemi kuharicami celega mesta. Plezal je vedno po dimnikih ter imel pristop celo v dimnik deželnega predsednika, vojaškega načelnika in tudi gospoda pravdnika.

Gospod Detel je nabijal črevlje na kopita in mi je pred par tedni potempiljal črevlje.

Gospod Kalin je bil klobasar v pravem pomenu besede, ker je prodajal klobase in prekajeno meso na voglu "Smrt Small age Čengičeve" in "Essad paša Toptanijeve" ulice, v veliko zadovoljnost gospodinjam in kuharic.

Gospod Slavec je prepeval otrokom v šoli načela abecednika in male računice ter še razne druge koristne reči.

Gospod Strnad je vsa večera čivkal po gostilnah o veliki politiki in o mednarodnem položaju ter je bil vpisan uradno kot zasebnik, ker se ni zasebno pečal z ničemer.

Gospod Šoja je bil imeniten gospod ter je nosil močno zaraščen obraz. Hodil je najraje na lov po gozdu in rad je kupoval ubite zajce pri trgovcu tam za vodo.

O gospodu Ščinkovcu se je vedelo samo to, da je hotel enkrat postati poslanec, sedaj pa seka gozde, žge kope in prodaja oglje v Trst, o politiki pa zatrjuje vsakemu, naj ga kdo vpraša ali ne, da naj jo vzame vrag.

Gospod Kos je pošten možak stare domače korenine, ki ima lepo kmetijo gori za Brinjevim hribom ter izpodredji vsako leto par voličkov, ima dober spomin in pomni leta, kar so kdaj gos-pod povedali v cerkvi, ter je tudi naročen na "Domobrana".

O gospodu Penici je znano po celnem mestu, da se suče po kancelijah, toda ne morem povedati natančno, kakšno službo ima; nosi vedno nove črevlje, hlače in nogavice in nikdar ne hodi v plačani obleki, ker plačuje načeloma vse šele, ko odloži.

Gospod Stržek je bil zavarovalni agent ter se je sukal neprenehoma okrog po deželi in zavaroval zoper vse: točo in ogenj, vnetje slepega črevesa in nesrečno ljubezen, pajčevino v želodcu in luknjo v žepu, poslaniški mand dat in županski stolec.

Gospod Škerjanec je bil umetnik od nog do glave, razumel se je na gledišča od vseh strani, na petje in godbo, slikarstvo in kiparstvo, znal je vse ocenjevati, kakor mu je kdo naročil, ter pisati pesmi in povesti, sestavljati časnikarske anonse in reklamne tablice — od česa je pa živel pravzaprav, ni vedel povedati nikdo.

Taki gospodi so sedeli nad mano, da bi sodili po vesti in prepričanju moje pregreh.

Gospod državni pravdnik je vstal in začel z vzvišenimi besedami razlagati in dokazovati moj zločin.

Obdolen sem, da imam premalo spoštovanja do "evropskega koncerta". Ničesar hudega nisem storil in rekel nobene žal besede, toda na obrazu se mi pozna, da ni potrebnega spoštovanja v mojem srcu. "Spojstuj očeta in mater, je Bog zapovedal!" — je začel gospod pravdnik — "tolikobolj moramo spoštovati "evropski koncert" ki toliko skrbi za nas!" — Porotniki so pa pokimali njegovim besedam.

Potem je govoril dalje o godbi, ki tako razveseljuje človeška srca, omenil je devet angelskih zborov in tudi smrtno trobento, z eno besedo, poiskal je vse, da bi ganil in prepričal porot-nike. Gospodje porotniki so pa medtem lahko zadrževali drug za drugim, a pravda je šla dalje svojo pot.

Gospod sodnik me je vprašal z resnim glasom, če priznam svojo krivdo. Jaz pa pričnem zatrjevati z milimi besedami, da sem nedolžen kot lahov koš. V življenju sem imel vedno največje spoštovanje pred vsako godbo in pred vsakim godcem, pa naj bi jo tudi zagodel kakršnokoli. V mojih mladih dneh so prihajali redoma na sv. Jakoba dan k nam rezijanski godci igrati za god mojega očeta, in jaz sem imel pred njimi tako spoštovanje kot pred angelsko godbo. Kako torej, da bi sedaj tako nezvest postal spominu svoje mladosti?!

Nato je nastopil še moj zagovornik dr. Kozjemolža ter me pričel braniti. Rekel je, da ni res, da bi se z mojega obraza razodevala nespoštljivost do evropskih godcev, ampak imam za od narave tako nespoštljiv obraz. Za prič-o naj se pokliče Urša, ki me je nesla h krstu, in Aleš, ki me je zibal, moj krstni in moj birmanski boter, in naštel je še celo vrsto drugih oseb. Naj se vsi pokličejo k pričevanju in slavno sodišče naj preloži zoper mene kazensko postopanje.

poročajo časniki. Celo veliki in slavni Bismark se je svojega časa bridko norčeval iz njega. Njegov boben je bil počen, fagot razbit, trompeta se ni vjemala s klarinetom itd.

Radi njegovega gostovanja v Carigradu naj se pokličejo kot prič-e: sultan Abdul Hamid, bivši vojni minister Nazim paša, katerega so ubili Mladoturki, Kamil paša, ki je zbežal neznan kam v Afriko. Kot strokovnjak v turških rečeh naj se zasliši rajniki Alešovec, ki je spisal "Vojsko na Turškem". Dalje naj se zasliši Bismark in še cela vrsta oseb, ki so že odšle na oni svet. Ker so pa prič-e večinoma že umrle, naj se slavno sodišče obrne na notarskega kandidata doktorja T., spiritista, da pokliče tu duhove iz onega sveta. Do takrat naj se pa preloži kazensko postopanje.

Nastopil je zopet državni pravdnik in držal dolg in silno učen govor, gos-podje porotniki so pa medtem dremali. Ko je pravdnik izustil besedo: "Grey", je dvignil glavo gospod Vrabec in vprašal: "Kdo gre?" Zdelo se mu je namreč, da sedi doma v svoji krčmi in da odhaja nekdo izmed njegovih gostov, ne da bi poravnal račun.

Ko je državni pravdnik izustil besedo: "Sazonov", je dvignil glavo gos-pod Penica ter rekel začudeno: "kaj bo sedaj nova sezona?"

Ko je državni pravdnik izustil besedo: "Mensdorf-Poully", je dvignil glavo gospod Detel in zagodrnjal: "vraga bo buli!"

Sodišče je odklonilo vse moje in mojega zagovornika razloge ter hotelo zaključiti postopanje. Moja stvar je bila izgubljena.

Naenkrat je pa prišla rešitev od koder bi jo najmanj pričakoval. Gospod Detel se je spomnil, da mi je pred mesecem tempiljal črevlje in dal tako slabe podplate, da bo kmalu treba novih. Ako me pa zašijejo, potem ne bo prihodnji mesec zanj za-sluzka treh kronic. Ta misel mu je vdihnila poguma, da je odprl usta ter se osmelil vprašati:

"Toda naj bi nam še blagovolili po-jasniti, če ta gospod Koncert, ki je bil razžaljen, še živi. Sinoči so govorili pri Porungeličku, da je baje umrl."

"Res je" — je pritrdil gospod Vrabec — "govori se, da je Koncert umrl."

"Vam bom pojasnil takoj!" — je odvrnil državni pravdnik, ter vel pri-nesti naslovno knjigo celega mesta. Toda v knjigi ni bilo zapisanega iska-nega koncerta, niti med zasebniki, niti med tvrdkami.

Sedaj sem se ojunalil tudi jaz in se pričel braniti dalje:

"Ako sem razžalil, mora biti kdo, kogar sem razžalil, pa naj bo to zasebnik ali pravna oseba, zavod, oblast ali karkoli. Dokazite mi, kje in kdo je tisti Koncert?"

V sodno dvorano so prinesli naslov-ne knjige cele države, toda dotičnega koncerta niso našli zapisanega nikjer. Treba je bilo preloziti obravnavo in sodnija je dala natisniti v vse uradne liste cele države, da se išče "Evropski koncert" in kdor ve kaj o njem, naj sporoči na podpisano sodnijo. Tak oglas je dala tudi na vse avstrijske zas-trijske zastopnike in konzule v tujih državah.

Dolgo časa ni bilo nobenega glasb-slednjic je pa prišlo od avstrijskega konzula v Londonu sporočilo:

"Neki gospod Koncert je bil rojen v Avstriji, a jo je hotel potegniti iz domovine v Ameriko, ker je menda doma izvršil neke malverzacije. Bil je bolan na jetiki ter je med potjo v Londonu umrl na svoji bolezn. Ker ni imel pri sebi nobenega premoženja, so ga pokopali na javne stroške kot reveža. Bil je nezakonski sin in njegova mati je neznanca. Zapustil ni ničesar in nima nobenih dedičev."

S tem je bila zadeva končana in jaz sem bil oproščen.

ZA KRATEK ČAS.

V šoli.

Profesor: "Kaj spada k testamentu?" Dijak: "Mrlič in pa premoženje!"

Sama se zastrepila.

A: "Ali že veš, da je stara Vrbičevka na smrt bolna — pravijo, da se je zastrepila."

B: "Gotovo se je v jezik vgriznila!"

Dobra primera.

Zemlja je skoraj v vseh jezikih ženskega spola, in to je popolnoma prav, ker se nikakor ne da dognati, koliko stara da je.

V šoli.

Učitelj: "Kaj je obrekovanje?" Učenec: "Če kdo nič ne naredi, pa kdo to okoli pripoveduje."

Ni razumel.

Tvrdba Ribnik & Co. je imela v službi potovalca, ki jej je pisal pigma s slovničnimi napakami in slabo stilizirana. — "Sodeč po Vaših pismih, mu odgovorj nekega dne principal, pridem do zaključka, da niste Vi v gimnazijo hodili — in z drugo pošto je

dobil lastnik tvrdke ta-le odgovor: "Če mislite, da bo kaj kšefta za napravi-t, pa bom tudi tja pogledal."

Vojaška.

Korporal: "Zakaj ne sme vojak nikdar glave izgubiti?"

Vojak: "Zato ne, ker bi potlej ne imel kam čake postaviti."

Slabe volje.

Kaj ste pa že ves večer tako slabe volje, gospod sodnik?"

"Poročni prstan imam v žepu svoje-ga telovnika."

"Kaj je pa na tem?"

"A imam ga v žepu tistega telovni-ka, ki sem ga dal ženi, da ga osnaži."

NAZNANILO.

Odprli bomo našo novo slikarsko obrt ali photograph gallery v YOUNG BLDG., in sicer dne

1. APRILA 1917.

Izdelovali bomo najkvevše vrste slike, veliko boljše kot kdo drugi v mestu.

Kot posebno darilo bomo dali z vsakim naročilom poročnih slik

ZASTONJ BARVANO VELIKO SLIKO

Pridite k nam pred poroko, da se domenimo in pripravimo, ker poročna slika je za vsak par velevažna.

Se priporočamo

ANDERSON STUDIO, Joliet, Ill.

FARMA NAPRODAJ.

Iz proste roke in radi družinskih razmer prodajamo podpisani svojo farmo 43 akrov 3 milje od mesta. Farma je nekoliko obdelana ter bi se z malim trudom v kratkem času naredila lepa farma. Na farmi so vsa potrebna poslopja, skoro nova. Za nadaljnja po-jasnila se obrnite na lastnika: P. PE-RUŠEK, Rib Lake, Wis. 31t8

RABIMO PRIDNEGA MLADENIČA ali mladega moža, Slovenca ali Hrvata, za delo knjigovodstva in drugo uradovanje pri neki večji trgovini s lesom in kurivom. Kdor se čuti za tako delo naj se oglasi pri Amer. Slovincu. 28t4

IŠČEM BOLJ SKROMNO ŽENSKO od 40 do 50 let staro, samsko ali vdovo, ki je doma od Novega mesta, za hišno delo. Pošljem ji tu-di ticket, ako hoče. Za nadaljnja pojasnila se naj obrne na Fr. S. Baudek, Lock Box 204, Port Wash-ington, Wis. 28t2

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in preka-jene klobase in najokusnejše meso.

Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v naši mesnici in groceriji na voga-lu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113.

Pristopite k največjemu sloven-skemu podpornemu društvu.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE (The Holy Family Society) šte. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1917.

Predsednik.....George Stonich. Podpredsednik.....Stephen Kukar. Tajnik.....Jos. Klepč. Zapisnikar.....John Barbich. Blagajnik.....John Peiric. Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki: John N. Pasdertz, Joseph Težak, John Stublar.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D. za malo mesečino.

To društvo ima že nad \$2,100.00 v bolniški blagajni in je v devetnajstih mesecih plačalo nad \$2,466.50 bolniške podpore članom(icam). Kdor plača takoj ob pristopu \$3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih. Pristopnina je še prosta.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se glasi pri katerem odborniku.

Naznanilo!

Slavnemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo

ново mesnico in grocerijo

na vogalu Cora in Hutchins cest, kjer imam največjo zalogo svežega in suhega mesa, kranjskih klobas, vse vrste grocerije in drugih predmetov, ki spadajo v mesarino in grocerijsko področje.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam. Moje blago bo najboljše, najčistejše in tudi po zmerni ceni.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz Chicago tel. 2917.

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras Chl. Phone 376 N. W. 927.

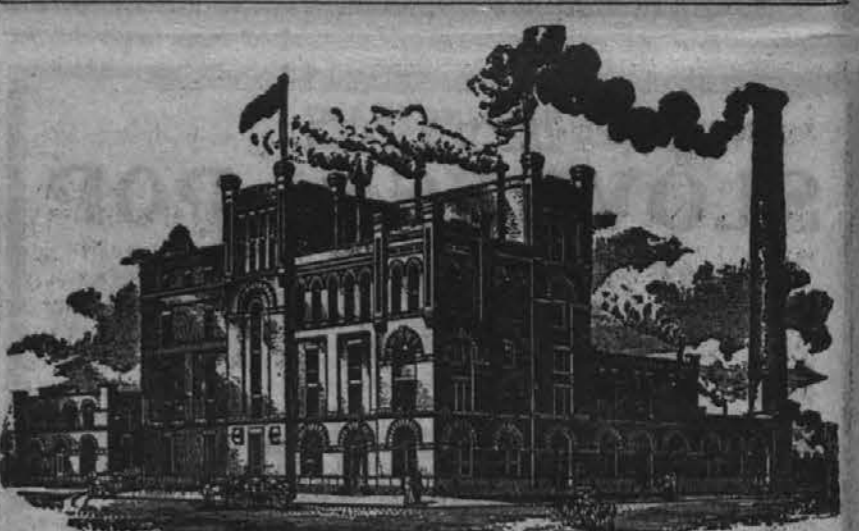
120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Rojakom priporočamo sledeče blago.

- Kranjski Brinjevec, zabo (12 steklenic) za \$12.00
Kranjski Slivovec, zabo (12 steklenic) za \$10.00
Baraga, zdravilno grenko vino, zabo (12 steklenic) za \$5.00
Raybar Stomach Bitters, zabo (12 steklenic) za \$7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zabo (12 stekl.) za \$10.00
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zabo (12 stekl.) za \$10.00
Cognac Brandy, zabo (12 steklenic) za \$9.00
Holland Gin, zabo (15 steklenic) za \$12.00
Rock and Rye, Quarts, zabo (12 steklenic) za \$6.00
Californijsko Vino, zabo (25 steklenic) za \$7.00
Californijsko Vino, zabo (25 steklenic) za \$6.00
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po 75c

Z naročilom je poslali Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

Fred Lehring Brewing Co. JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts.....Both Tel ephones 26.....JOLIET, ILLINOIS.

Naročite zabo (12 steklenic) novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405, S. Bluff St., Joliet, Ill.

